

Laskentatoimen alumnikysely 2019

Raportti

Esittely

Laskentatoimen laitos toteutti syksyllä 2018 sähköpostikyselyn alumneilleen. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää laskentatoimen alumnien työtehtäviä, työtehtävissä vaadittavia taitoja, kauppakorkeakoulun opetuksen ja työelämän tarpeiden kohtaamista, sekä digitalisaation vaikutusta laskentatoimen ammattilaisten työhön. Kyselyssä saatuihin vastauksiin perustuen tässä dokumentissa esitellään laskentatoimen alumnien työtehtävien jakauma, laskentatoimen eri osaamiskokonaisuuksien merkitys työelämässä, ammattilaisten odotukset tietojenkäsittelyosaamisen merkityksen kehityksestä, ja monia muita kiinnostavia kysymyksiä laskentatoimen ammattilaisten työtehtäviin liittyen.

Tärkeimmät havainnot

- Alumneista 30% työskentelee johtotehtävissä, 26% asiantuntijatehtävissä, 20% keskijohdon tehtävissä, 6 % tilintarkastuksessa ja loput muissa tehtävissä.
- Prosessien kehittäminen, budjetointi ja riskienhallinta koetaan tärkeimmiksi laskentatoimen osaamisalueiksi.
- Suurimmat puutteet opinnoista saaduissa taidoissa koetaan olevan prosessien kehittämisen, riskienhallinnan ja laskentatoimen tietojärjestelmien osaamisalueilla.
- Kauppakorkeakoulun opintojen koetaan parantaneen erityisesti analyyttistä ajattelua ja itseohjautuvuutta. Hiljattain valmistuneet kokevat opinnoista olleen enemmän hyötyä kuin useita vuosia sitten valmistuneet.
- Tietojenkäsittelytieteellisen osaamisen tärkeys on vielä tällä hetkellä melko maltillisella tasolla, mutta sen odotetaan nousevan tulevaisuudessa merkittävästi.

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
2. Aineisto	3
2.1 Kyselyn toteutus	3
2.2 Saadut vastaukset	3
3. Alumnien työtehtävät	4
3.1 Työnantajat.....	4
3.2 Työtehtävät.....	6
3.2.1 Johtotehtävät	10
3.2.2 Keski johdon tehtävät	13
3.2.3 Asiantuntijatehtävät.....	15
3.2.4 Tilintarkastus	18
3.2.5 Muut tehtävät	20
3.3 Palkkataso.....	22
4. Tärkeimmät laskentatoimen osaamisalueet	23
4.1 Eri osaamiskokonaisuuksien tärkeys	23
4.2 Opintojen antama pohja eri osa-alueilla.....	29
4.3 Suurimmat puutteet opinnoista saaduissa tiedoissa	31
5. Kauppakorkeakoulun antamat yleiset valmiudet.....	33
5.1 Tärkeimmät kauppakorkeakoulun opettamat yleiset taidot.....	33
5.2. Kehitys kauppakorkeakoulun opettamissa yleisissä taidoissa.....	34
6. Työtehtävien vaatimat tietojenkäsittelytaidot	35
6.1 Nykyiset työtehtävät vaativat jonkin verran dataosaamista	35
6.2 Tietojenkäsittely korostuu tulevaisuudessa	38
7. Yhteenveto.....	40
8. Lisätiedot	41

1. Johdanto

Laskentatoimen laitoksella toteutettiin syksyllä 2018 kysely alumneille. Kyselyn kysymykset lähetettiin alumneille sähköpostilla. Saatujen vastausten perusteella pyrittiin muodostamaan kattava kokonaiskuva laskentatoimen alumnien työtehtävistä sekä tarkentamaan käsitystä laskentatoimen ammattilaisilta vaadittavista taidoista. Iloksemme saimme kyselyymme paljon vastauksia laajalta joukolta alumneja, joiden uravaiheet ja tehtävät vaihtelivat hyvinkin laajalla skaalalla. Teimme saadusta datasta monia mielenkiintoisia havaintoja, ja tärkeimmät näistä havainnoista esitellään tässä dokumentissa.

Yhteensä 372 alumnia vastasi kyselyyn. Kyselyyn vastasi sekä erittäin tuoreita alumneja, että jo eläkeiän saavuttaneita alumneja. Kyselyn aineisto antoi siis mahdollisuuden tarkastella laskentatoimen alumneja hyvin monissa uran vaiheissa. Kyselyn toteuttaminen ja aineisto esitellään tarkemmin luvussa 2. Aineisto.

Kuten aineiston perusteella voi päätellä, kyselyyn vastanneiden alumnien joukko sisälsi sekä juuri uransa aloittaneita analyytikkoja, että kokeneita yritysjohtajia, ja kaikkea tältä väliltä. Luvussa 3. Työtehtävät, tarkastellaan alumnien tehtävien jakautumista. Luku sisältää vastaukset muun muassa seuraaviin kysymyksiin: Minkä tyypisissä organisaatioissa alumnit työskentelevät? (3.1 Työnantajat). Minkälaisissa työtehtävissä alumnit työskentelevät? (3.2 Työtehtävät). Minkälainen on alumnien palkkataso? (3.3 Palkkataso).

Kyselyn tarkoituksena oli selvittää, paitsi alumnien työtehtäviä, myös heidän työssään tarvitsemia taitoja. Laskentatoimen ammattilaisten työssään tarvitsemien taitojen ymmärtäminen on oleellista niin kauppakorkeakoululle ja sen opiskelijoille kuin kehittymishaluisille ammattilaisille. Luvussa 4., Tärkeimmät laskentatoimen osaamisalueet, esitellään tärkeimmät laskentatoimen osaamisalueet kokonaisuudessaan ja tehtävittäin.

Laskentatoimen ammattilaiset tarvitsevat, paitsi laskentatoimen taitoja, myös monia yleisiä taitoja (esim. esiintymistaito, stressinsietokyky). Näiden taitojen osalta kyselyssä oli tarkoitus selvittää sitä, kuinka paljon kauppakorkeakoulun opinnot kehittävät näitä yleisiä taitoja. Luvussa 5. Kauppakorkeakoulun antamat yleiset valmiudet käsitellään sitä, kuinka hyvin alumnit kokevat opintojen kehittäneen heitä työelämän yleisten taitojen saralla.

Yleisten taitojen ja laskentatoimen taitojen lisäksi laskentatoimen ammattilaisilta vaaditaan, alati kasvavassa määrin, kykyä datamassojen käsittelyyn, ymmärtämiseen ja hyödyntämiseen. Luvussa 6. Työtehtävien vaatimat tietojenkäsittelytaidot käsitellään sitä, minkälaisia datatieteellisiä taitoja laskentatoimen ammattilaisilta vaaditaan nykyisin sekä tulevaisuudessa.

2. Aineisto

Ennen kyselyn varsinaisten kysymysten tutkimista, tarkastellaan hieman sitä, miten tämän raportin perusteena oleva data kerättiin ja minkälainen aineisto on kyseessä.

2.1 Kyselyn toteutus

Kysely toteutettiin sähköpostikyselynä. Kysymykset lähetettiin alumneille sähköpostilla, ja heidän vastauksensa saatiin niin ikään sähköpostilla. Kyselyyn saatiin vastaukset ajanjakson 31.8.2018 – 5.11.2018 välisenä aikana. *Taulukossa 1* on nähtävillä kyselyssä kysytyt kysymykset. Yhteensä kyselyjä lähetettiin 1476.

Taulukko 1: Sähköpostikyselyn kysymykset

Kysymys	Vastauksen tyyppi
Missä yrityksessä/organisaatiossa olette töissä?	Avoin
Mikä oli edustamanne organisaation liikevaihto euroissa mitattuna vuonna 2017?	7 vaihtoehtoa
Millä toimialalla edustamanne organisaatio toimii?	15 vaihtoehtoa
Minä vuonna olette valmistuneet?	Avoin
Mitkä olivat ansiotulonne vuonna 2017?	10 vaihtoehtoa
Mikä on työnimikkeenne?	Avoin
Kuinka kauan olette toimineet nykyisessä tehtävässänne?	Avoin
Kuinka kauan olette työskennelleet nykyisellä työnantajallanne?	Avoin
Kuinka tärkeää seuraavien kokonaisuuksien hallitseminen on työnne kannalta?	23 laskentatoimen kokonaisuutta, joista jokaiseen vastaus asteikolla 1-4 tai "en osaa sanoa"
Kuinka hyvän pohjan laskentatoimen opinnot antoivat teille seuraavien tehtävien hallitsemista ajatellen?	23 laskentatoimen kokonaisuutta, joista jokaiseen vastaus asteikolla 1-4 tai "en osaa sanoa"
Oletteko kohdanneet työelämässä keskeisiä laskentatoimen tehtäviä/taitoja, joihin laskentatoimen koulutus ei ole antanut edellytyksiä? Jos olette, niin mitä tehtäviä/taitoja?	Avoin
Mikä on ylipäättään näkemyksenne, miten paljon kauppakorkeakoulun opinnot kehittivät seuraavia taitoja/kykyjä?	17 yleisten taitojen kokonaisuutta, joista jokaiseen vastaus asteikolla 1-4 tai "en osaa sanoa"
Kuinka paljon tarvitset näitä taitoja ja ominaisuuksia työssäsi? (Tulevaisuuden trendit 1/2)	8 datatieteen osaamiskokonaisuutta, joista jokaiseen vastaus asteikolla 1-4 tai "en osaa sanoa"
Mikä on tämänhetkinen osaamistasonne verrattuna osaamistarpeeseen? (Tulevaisuuden trendit 1/2)	8 datatieteen osaamiskokonaisuutta, joista jokaiseen vastaus asteikolla 1-4 tai "en osaa sanoa"
Kuinka todennäköisenä pidätte, että seuraavat aihealueet kuuluvat tulevaisuudessa laskentatoimen ammattilaisten perusosaamiseen? (Tulevaisuuden trendit 2/2)	8 datatieteen osaamiskokonaisuutta, joista jokaiseen vastaus asteikolla 1-4 tai "en osaa sanoa"
Yhteensä 15 kysymystä	Yhteensä 96 datapistettä per vastaaja

2.2 Saadut vastaukset

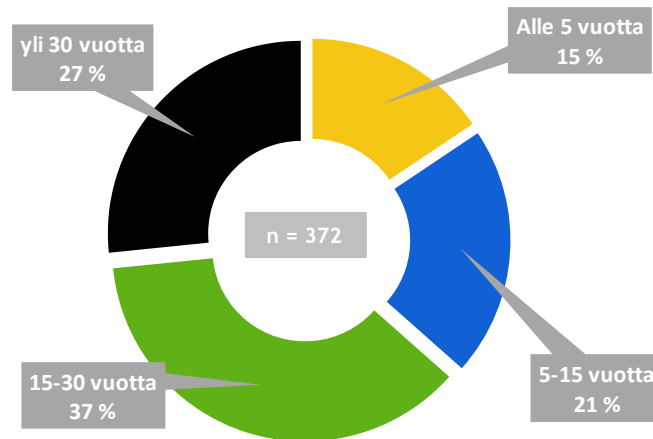
Kyselyyn saatiin vastaukset yhteensä 372:lta laskentatoimen alumnilta (vastausprosentti 25 %). Kyselyyn vastanneet alumnit jakautuivat valmistumisvuoden suhteen siten, että noin

puolet alumneista on valmistunut 10-30 vuotta sitten, neljännes alle 10 vuotta sitten ja neljännes yli 30 vuotta sitten.

Kuvio 1: Suurin osa kyselyyn vastanneista on työuran keskivaiheessa

Kyselyyn vastanneiden työuran pituuden jakauma

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

3. Alumnien työtehtävät

Saatujen vastausten analysoimisen ensimmäinen vaihe oli selvittää se, millaisissa organisaatioissa ja työtehtävissä kyselyyn vastanneet alumnit työskentelevät. Kappaleessa 3.1 selvitetään alumnien työnantajaorganisaatioiden jakaumista erityyppisiin organisaatioihin. Kappaleessa 3.2 käsitellään sitä, minkälaisia työnimikkeitä kyselyyn vastanneilla alumneilla on. Kappaleessa 3.3 taas tutkitaan alumnien palkkatasoa ja sen kehittymistä tyypillisen työuran aikana.

3.1 Työnantajat

Reilusti suurin osa laskentatoimen alumneista on töissä yksityisellä sektorilla, mikä ei liene kenellekään suuri yllätys. Työnantajaorganisaatioiden jakautumisen tutkimista varten työnantajaorganisaatiot jaettiin kuuteen kategoriaan. Ensimmäisenä kategoriana on suomalaiset pörssiyhtiöt, joissa työskentelee hieman vajaa viidennes alumneista. Toisena kategoriana on muut suomalaiset yritykset, jotka työllistävät lähes 40 % alumneista. Kolmas kategoria on ns. Big Four-yritykset, joiden palveluksessa on 6% alumneista. Neljäs kategoria on ulkomaiset yritykset, joissa työskentelee noin joka kymmenes laskentatoimen alumni. Viides kategoria on yrittäjäyys. Viimeiseen kategoriaan, "Muu", kuuluvat kaikki edellä mainittuihin kuulumattomat organisaatiot. Kuviossa 2 havainnollistetaan alumnien työnantajien jakautumista näihin kategorioihin.

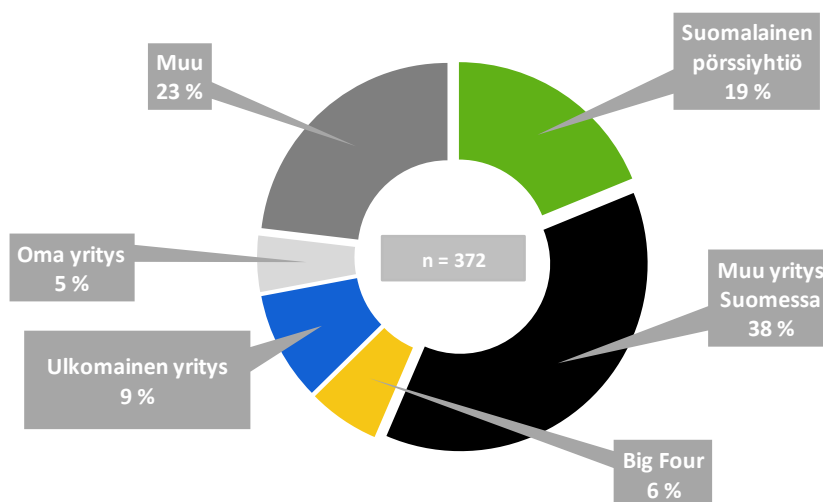
Kuviossa 3 on puolestaan kuvattu niiden alumnien työnantajaorganisaatioiden jakaumaa, joiden valmistumisesta on alle 5 vuotta. Tuoreempien alumnien työnantajana listaamattomilla suomalaisilla yrityksillä sekä Big Four-yrityksillä on erittäin tärkeä rooli. Näiden kahden kategorian organisaatiot työllistävät yhteensä suunnilleen kaksi kolmesta alle

5 vuotta sitten valmistuneesta alumnista. Mielenkiintoista on, että alle 5 vuotta sitten valmistuneiden alumnien joukossa ei ole yhtään yrittäjää.

Kuvio 2: Alumnien yleisin työnantaja on listaamaton suomalainen yritys

Alumnien työnantajien jakauma kyselyyn vastaamishetkellä

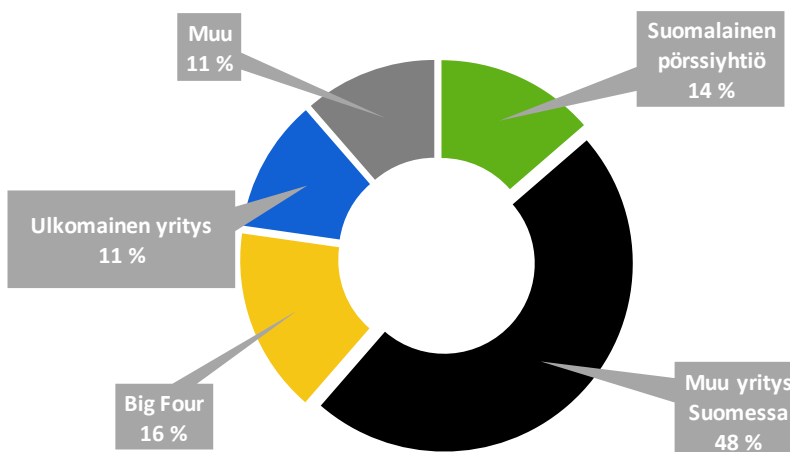
Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Kuvio 3: Tuoreempien alumnien työnantajissa on vähemmän hajontaa

Alle 5 vuotta työelämässä olleiden alumnien työnantajien jakauma

Alle 5 vuotta työelämässä olleet kyselyyn vastaajat (n = 44)

Kuviossa 4 kuvataan työnantajien jakaumaa niiden alumnien joukossa, joiden valmistumisesta on yli 15 vuotta. Näiden alumnien työllistäjänä Big Four-yrityksillä on huomattavasti pienempi merkitys, mutta oma yritys sekä kategorian "Muu" organisaatiot nousevat vahvemmin esille. Näin ollen tämän alumnijoukon työnantajien joukko on selvästi hajanaisempi.

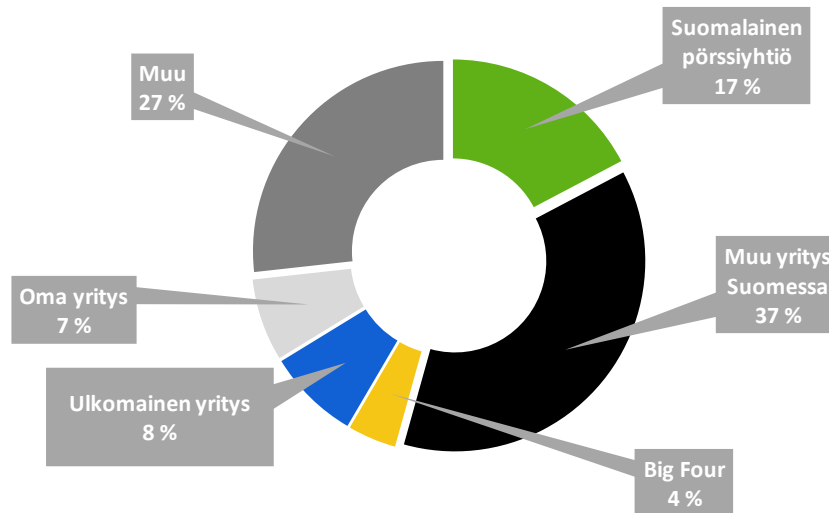
Laskentatoimen alumnit työllistyvät siis monentyyppisiin organisaatioihin, mutta kuitenkin useimmiten suomalaiseen yritykseen. Mitä pidemmälle ura etenee, sitä moninaisempi

vaikuttaa olevan mahdollisten työnantajien joukko. Nyt kun on muodostettu käsitys siitä, millaisissa organisaatioissa laskentatoimen alumnit työskentelevät, siirrytään tarkastelemaan alumnien työtehtäviä.

Kuvio 4: Uransa myöhemmässä vaiheessa olevien alumnien työnantajien kirjo on laaja

Yli 15 vuotta työelämässä olleiden alumnien työnantajien jakauma

Yli 15 vuotta työelämässä olleet kyselyyn vastanneet (n = 243)

3.2 Työtehtävät

Laskentatoimen alumneilla on erittäin laaja joukko erilaisia työnimikkeitä, joten tarkastelun helpottamiseksi tehtävät jaettiin viiteen ylätasoon kategoriaan¹, joista jokaisessa on 2-4 alakategoriaa. Ylätasoon kategorioita ovat johtotehtävät, keskijohdon tehtävät, asiantuntijatehtävät, tilintarkastustehtävät, sekä muut tehtävät. Tämä viimeinen kategoria sisältää muun muassa yrittäjyyden, yritysten hallitusten tehtävät sekä julkisen sektorin tehtävät.

Ylätasoon kategoriat jakautuvat alakategorioihin seuraavasti: Johtotehtävät jakautuvat toimitusjohtajiin, talousjohtoon ja muuhun johtoon. Keskijohdon tehtävät jakautuvat talouspäälliköihin ja muihin päälliköihin. Asiantuntijatehtävät jakautuvat controllereihin, analyytikkoihin, konsultteihin ja muihin asiantuntijoihin. Tilintarkastustehtävät jakautuvat partnereihin ja tilintarkastusammattilaisiin. Muut jakautuvat yrittäjiin ja muihin. *Taulukossa 2* on havainnollistettu työtehtävien jakautumista ylä- ja alakategorioihin.

Kuviossa 5 tarkastellaan sitä, miten alumnien työtehtävien yleisyys jakautuu yläkategorioiden kesken. Seuraavissa kappaleissa tarkastellaan työtehtävien tarkempaa jakautumista näiden kategorioiden sisällä. *Kuviosta 5* huomataan, että suurin yläkategorioista on johtotehtävät, joissa työskentelee likimain yksi kolmesta alumnista. Seuraavaksi suurimmat tehtäväkategoriat ovat asiantuntijatehtävät (26 %) ja keskijohdon

¹ Työtehtävien ryhmittely kategorioihin on tietyissä tapauksissa subjektiivista, mutta työnimikkeiden monimuotoisuuden johdosta se on välttämätöntä.

tehtävät (20 %). Tilintarkastuksessa työskentelee 6 % laskentatoimen alumneista. Edellä mainittujen tehtäväkategorioiden ulkopuolella työskentelee 18 % alumneista.

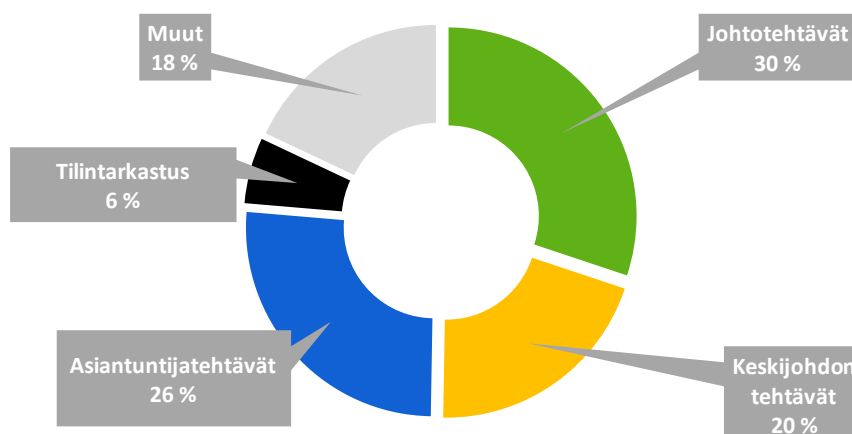
Taulukko 2: Työtehtävien yläkategoriat ja alakategoriat

Yläkategoria	Alakategoria	Nimike (esim.)
Johtotehtävät	Toimitusjohtaja	Toimitusjohtaja, CEO, Konsernijohtaja
	Talous- tai rahoitusjohtaja	Talousjohtaja, CFO, Rahoitusjohtaja
	Muu johtaja	Ostajohtaja, Myyntijohtaja, Vientijohtaja, Yksikönjohtaja, markkinointijohtaja
Keskijohdon tehtävät	Taluspäällikkö	Taluspäällikkö, laskentapäällikkö, finance manager
	Muu päällikkö	Kehityspäällikkö, henkilöstöpäällikkö
Asiantuntijatehtävät	Analyytikko	Financial Analyst, Business Analyst, finanssianalytikko
	Controller	Controller, Business Controller, Group controller
	Konsultti	Konsultti, Senior Consultant
	Muu asiantuntija	Specialist, Service designer
Tilintarkastus	Tilintarkastaja	Tilintarkastaja
	Partner	Partner
Muut tehtävät	Yrittäjä	Yrittäjä, oman yrityksen toimitusjohtaja
	Muut	Hallitusammattilainen, lehtori, professori, eläkeläinen

Kuvio 5: Johtotehtävät ja asiantuntijatehtävät muodostavat enemmistön alumnien tehtävistä

Alumnien työtehtävien jakauma viiteen eri kategoriaan

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

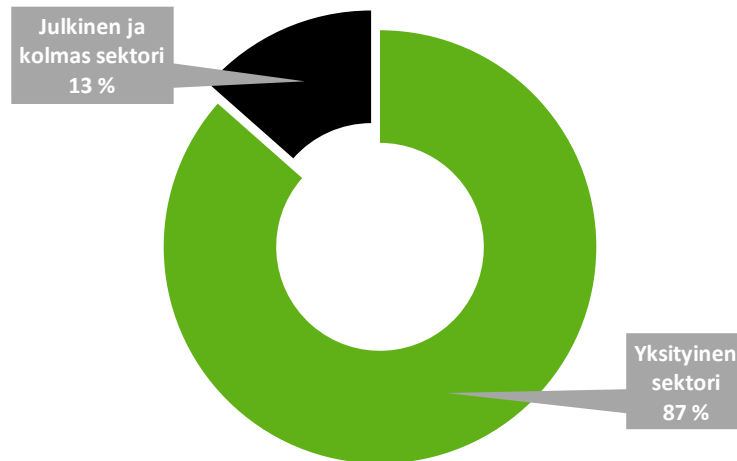

Laskentatoimen alumnit ovat siis pääasiassa yritysten johto-, keskijohto- tai asiantuntijatehtävissä, mikä vastaa odotuksia. Kuviossa 6 tarkastellaan tehtävien jakautumista yhteiskunnan eri sektoreille.

Kuvio 6: Lähes kaikki alumnit ovat töissä yksityisellä sektorilla

Alumnien työtehtävien jakautuminen yksityiselle, julkiselle ja kolmannelle sektorille

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

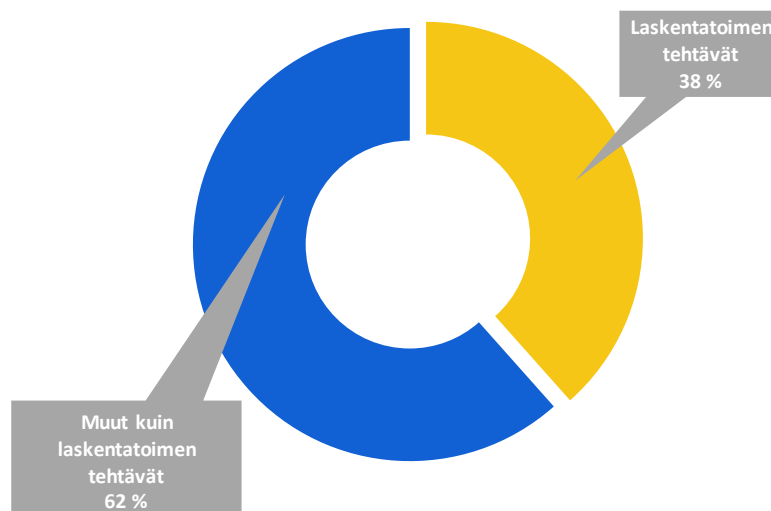
Reilusti suurin osa, lähes yhdeksän kymmenestä laskentatoimen alumnista työskentelee yrityksissä. Julkisella ja kolmannella sektorilla työskentelevien osuus ei kuitenkaan ole myöskään merkityksetön, ja 13 prosentin osuutta voidaan pitää tieteenalaan nähden jopa melko korkeana.

Läheskään kaikki laskentatoimen alumnit eivät kuitenkaan ole varsinaisesti laskentatoimen tehtävissä. Tehtävien jakautumista laskentatoimen tehtäviin ja muihin tehtäviin tarkastellaan kuviossa 7.

Kuvio 7: Suurin osa alumneista ei työskentele laskentatoimen tehtävissä

Alumnien työtehtävien jakautuminen laskentatoimen tehtäviin ja muihin tehtäviin

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Suurin osa alumneista ei siis työskentele laskennan tehtävissä. Tässä yhteydessä laskentatoimen tehtäviin luettiin analyytikon, talousjohtajan, talouspäälikön, controllerin, tilintarkastajan ja partnerin tehtävät. Näissä tehtävissä työskentelee 38 % alumneista. Kyseinen osuus on kohtuullisen suuri, sillä laskentatoimen tehtävät on tässä yhteydessä rajattu melko tiukasti. On kuitenkin huomattavaa, että jopa 62 % laskentatoimen alumneista ei työskentele laskentatoimen tehtävissä. Laskentatoimen alumnien työtehtävät ovat siis hyvin monenlaisia, ja voidaankin katsoa, että laskentatoimen osaamiselle on käyttöä hyvin monenlaisissa tehtävissä. Samalla kuitenkin niin yliopiston, opiskelijoiden kuin alumnienkin on hyvä tunnistaa se, että laskentatoimen osaamisen ohella alumnit tarvitsevat työelämässä muutakin kuin pelkkää laskentatoimen osaamista.

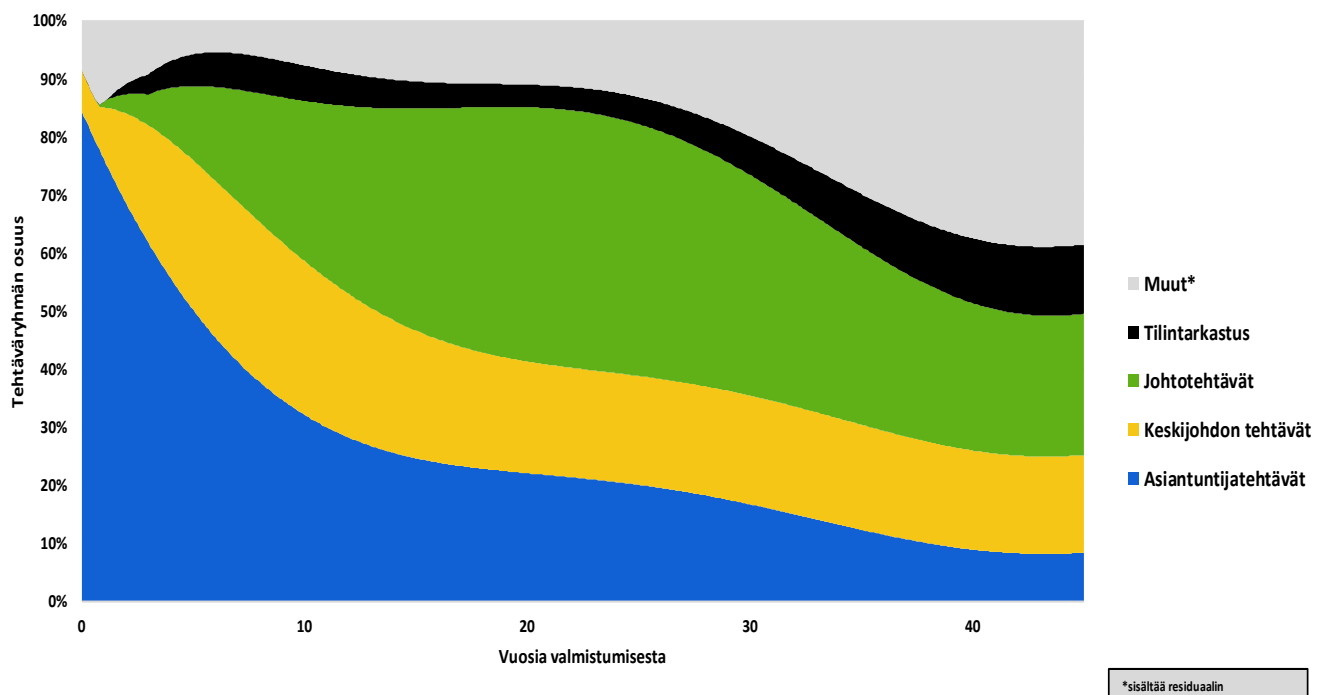
Työtehtävien ei tietenkään voida olettaa samanlaisia uran eri vaiheissa. Kuviossa 8 kuvataan sitä, miten tehtävät kehittyvät uran eri vaiheissa. Huomataan, että tyypillinen laskentatoimen alumnin ura alkaa asiantuntijatehtävistä. Uran alussa asiantuntijatehtävissä työskentelee jopa 85 % alumneista. Alun jälkeen asiantuntijatehtävissä työskentelevien osuus laskee melko nopeasti, ja alumnit siirtyvät keskijohdon ja johdon tehtäviin. Uran loppua kohti muut tehtävät yleistyvät.

Urakehityksestä mielenkiintoista on myös johtotehtävien korkea osuus suhteessa keskijohdon tehtäviin jo melko aikaisessa uran vaiheessa. Jo alle 10 vuotta valmistumisesta johtotehtävissä työskentelevien alumnien osuus ohittaa keskijohdon tehtävissä toimivien alumnien osuuden. Johtotehtäviin edetään siis usein melko nopeasti.

Kuvio 8: Tyypillinen urakehitys on asiantuntijatehtävistä johtoon

Eri tehtäväryhmien suhteellinen merkitys uran eri vaiheissa

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Kuvio on laadittu laskemalla eri tehtävien yleisyydestä laadittuja polynomisia regressioita (nämä löytyvät seuraavista

kappaleista) yhteen. Regressioiden ennustamat arvot eivät summaudu aina sataan prosenttiin. Tämä virhetermi on tässä kuvaajassa piilotettu kategoriaan "Muut".

Seuraavissa kappaleissa syvennämme työtehtävien tarkastelua. Ensimmäinen tutkittava kategoria on johtotehtävät.

3.2.1 Johtotehtävät

Johtotehtävät on suurin laskentatoimen alumnien tehtäväryhmä. Tarkastelussamme johtotehtävät jaettiin toimitusjohtajan, talous- tai rahoitusjohtajan ja muun johdontehtäviin. Kuviossa 9 tarkastellaan sitä, miten johtotehtävissä työskentelevien alumnien työtehtävät jakautuvat toimitusjohtajiin, talous- ja rahoitusjohtajiin, ja muihin johtajiin. Varmasti monien ennakkokäsitysten mukaisesti suurimman johtotehtävien alakategorian muodostaa talous- ja rahoitusjohto. Näissä tehtävissä työskentelee 42% kaikista johtotehtävissä työskentelevistä, mikä tarkoittaa sitä, että kaikista alumneista noin 12,5 % (yksi kahdeksasta) työskentelee näissä tehtävissä.

Ottaen huomioon, että reilusti suurin osaan tähän kategoriaan kuuluvista alumneista työskentelee talousjohtajana (myös CFO), voidaan todeta talousjohtajan nimikkeen olevan yksi kaikkein yleisimmistä työnimikkeistä. Toimitusjohtajana työskentelee 23 % johtajista (7 % kaikista alumneista), ja loput työskentelevät muunlaisissa johtotehtävissä (10,5 % kaikista alumneista).

Kuvio 9: Johtotehtävissä työskentelevistä likimain puolet ovat talous- tai rahoitusjohtajissa

Johtotehtävissä työskentelevien alumnien tehtävien tarkempi jakautuminen

Johtotehtävissä työskentelevät kyselyyn vastanneet (n = 112)

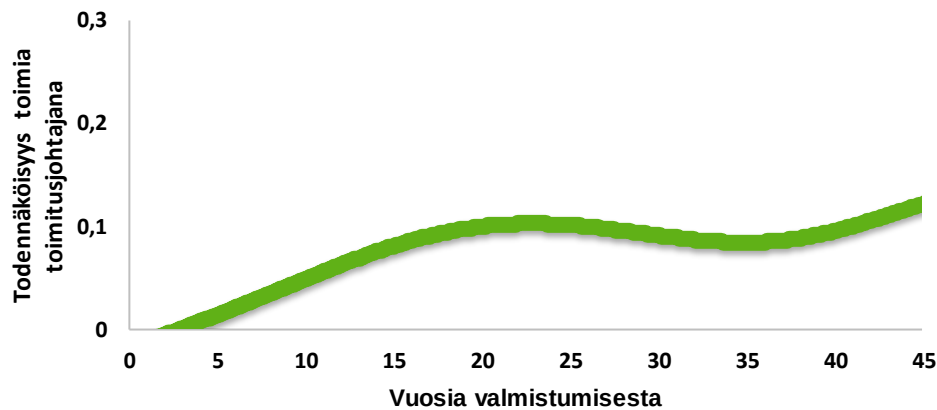

Tarkastellaan seuraavaksi sitä, missä vaiheessa uraa johtotehtäviin yleensä päädytään. Ennen johtotehtäviin etenemistä on lähes aina kartutettava osaamista ja kokemusta muunlaisista tehtävistä. Näin ollen onkin luonnollista olettaa, ettei johtotehtäviin tyypillisesti päädytä aivan uran alussa.

Aloitetaan tutkimalla toimitusjohtajaksi etenemistä. Kuviossa 10 kuvataan todennäköisyyttä toimia toimitusjohtajana työuran keston funktiona.

Kuvio 10: Todennäköisyys toimia toimitusjohtajana kasvaa työuran loppuun asti*Todennäköisyys toimia toimitusjohtajana työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja toimitusjohtajana toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii toimitusjohtajana, 0 muutoin). Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

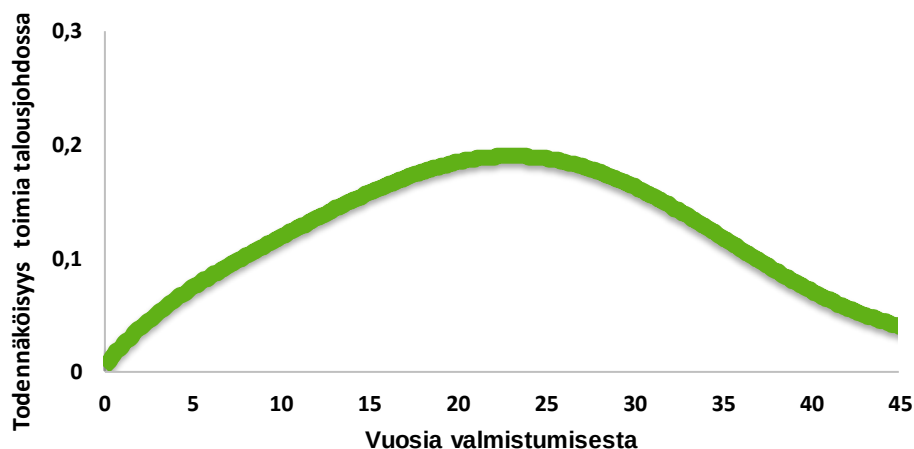
Kuviosta 10 huomataan, että todennäköisyys toimia toimitusjohtajana kasvaa koko työuran ajan. Korkein todennäköisyys olla toimitusjohtajana on siis juuri ennen eläkeikää.

Kahdenkymmenen työssäolovuoden jälkeen kasvu vaikuttaa kuitenkin hidastuvan merkittävästi, eli voidaan sanoa toimitusjohtajana toimimisen tyypillisen aikaikkunan olevan 20-45 vuotta valmistumisesta. Tässä uran vaiheessa olevilla laskentatoimen alumneilla on noin 10 %:n todennäköisyys olla toimitusjohtajana.

Siirrytään seuraavaksi tarkastelemaan etenemistä talousjohtajan tehtäviin. Talousjohtajan tehtäviin on usein mahdollista edetä nopeammin kuin toimitusjohtajaksi.

Kuvio 11: Todennäköisyys toimia talousjohdossa on suurimmillaan noin 20-25 vuotta valmistumisesta*Todennäköisyys toimia talous- tai rahoitusjohtajana työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja talousjohdossa toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii talous- tai rahoitusjohtajana, 0 muutoin). Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Kuviossa 11 on kuvattu todennäköisyyttä toimia talousjohdossa uran keston funktiona. Kuviossa 11 huomataan, että todennäköisyys toimia talousjohdossa kasvaa melko tasaisesti siihen asti, kunnes valmistumisesta on kulunut 20-25 vuotta. 20-25 vuotta valmistumisen jälkeen laskentatoimen alumneilla on jopa noin 20 %:n todennäköisyys toimia talousjohdossa. Tämän pisteen jälkeen talousjohtajien osuus laskentatoimen alumneista lähtee laskuun. Talousjohdon tehtävistä siis siirrytään usein muihin tehtäviin (mahdollisesti toimitusjohtajaksi) uran edetessä pidemmälle. Huomattavaa on myös, että talousjohtajaksi on mahdollista päästä jo uran melko aikaisessa vaiheessa. Esimerkiksi 10 vuotta työskennelleillä alumneilla todennäköisyys olla talousjohdossa on jo hieman 10 %:n yläpuolella.

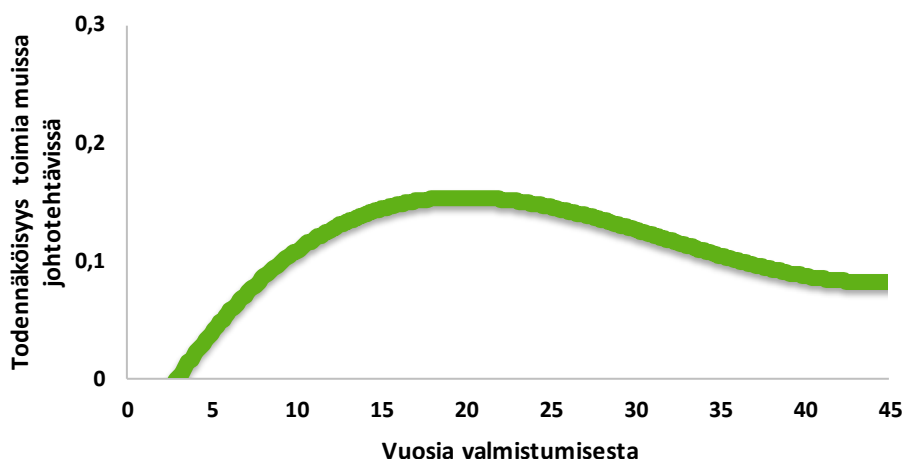
Tarkastellaan seuraavaksi todennäköisyyttä toimia muissa johtotehtävissä kuin toimitusjohtajana tai talousjohdossa. Kuviossa 12 huomataan, että eteneminen muihin johtotehtäviin noudattaa samankaltaista aikataulua kuin talousjohtoon eteneminen. Huipussaan muissa johtotehtävissä työskentelevien alumnien osuus on noin 20 vuotta valmistumisesta. Tämän jälkeen osuus lähtee loivaan laskuun, joskin osa alumneista työskentelee muissa johtotehtävissä aina eläkeikään asti.

Tehdyt havainnot johtotehtäviin etenemisestä vastaavat varsin hyvin perinteistä käsitystä yritysten johtotehtäviin etenemisestä. Keskimäärin noin 10-20 vuotta uran alusta alkaa eteneminen muihin johtotehtäviin kuin toimitusjohtajaksi, ja toimitusjohtajaksi edetään tyypillisesti hieman tämän jälkeen.

Kuvio 12: Todennäköisyys toimia muissa johtotehtävissä on huipussaan 20 vuotta valmistumisesta

Todennäköisyys toimia muissa johtotehtävissä kuin toimitus- tai talousjohtajana työuran keston mukaan

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja muuna johtajana toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii muissa johtotehtävissä, 0 muutoin). Selittävä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kolmannen asteen polynominen regressio.

Nyt kun on muodostettu käsitys johtotehtävissä työskentelevien alumnien tehtävistä ja urakehityksestä, siirrytään seuraavaksi tarkastelemaan keskijohdon tehtäviä.

3.2.2 Keskijohdon tehtävät

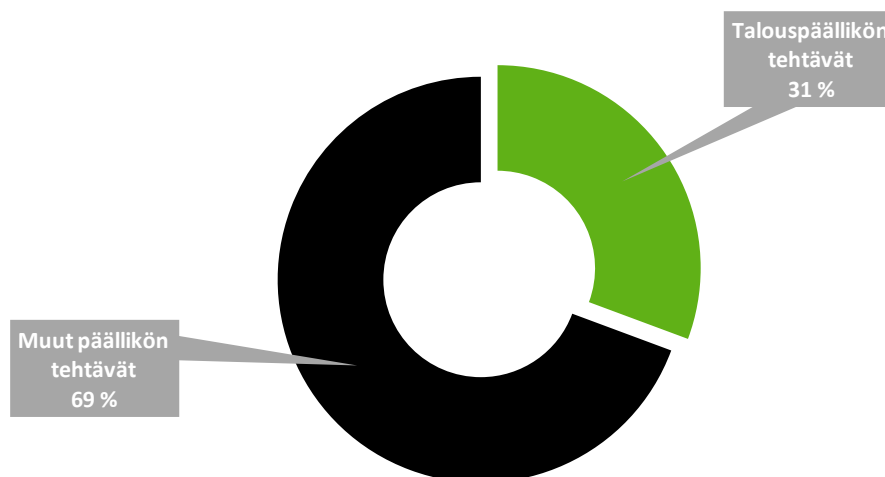
Keskijohdon tehtävissä työskentelee 20 % laskentatoimen alumneista. Tämän tehtäväryhmän muodostavat talouspäällikön sekä muiden päälliköiden tehtävät. Ottaen huomioon, että suuri osa (30%) alumneista työskentelee johtotehtävissä, ei ole yllättävää, että myös keskijohdon tehtävät ovat yleisiä. Erityisesti talouspuolen keskijohdon tehtävien voitaisiin olettaa olevan yleisiä tehtäviä.

Kuviossa 13 eritellään keskijohdon tehtävien jakautuminen talouspäällikön tehtäviin ja muihin tehtäviin. Talouspäällikön tehtävät muodostavat suunnilleen kolmanneksen keskijohdon tehtävistä (31% keskijohdossa työskentelevistä eli noin 6 % kaikista alumneista). Vaikka talouspäällikön tehtävä on siis hyvin yleinen, se ei ehkä ole aivan niin yleinen kuin saattaisi olettaa. Muun tyyppiset päällikkötason tehtävät muodostavat reilut kaksi kolmasosaa keskijohdon tehtävistä. Tämä tehtäväkategoria sisältää muun muassa kehityspäällikön ja asiakkuuspäällikön tehtävät. Muissa päällikkötason tehtävissä työskentelevät muodostavat noin 14 % kaikista laskentatoimen alumneista. Muut päällikkötason tehtävät ovat siis yksi laskentatoimen alumnien kaikkein yleisimmistä tehtävistä. On kuitenkin huomioitavaa, että kyseessä on hyvin laaja ryhmä erilaisia tehtäviä, joten näistä tehtävistä yksikään ei varsinaisesti ole kovinkaan tyypillinen tehtävä, vaikka ne yhdessä muodostavatkin yleisen tehtäväryhmän.

Kuvio 13: Suurin osa keskijohdossa työskentelevistä tekee muita kuin talouspäällikön töitä

Keskijohdossa työskentelevien alumnien työtehtävien tarkempi jakauma

Keskijohdossa työskentelevät kyselyyn vastanneet (n = 75)

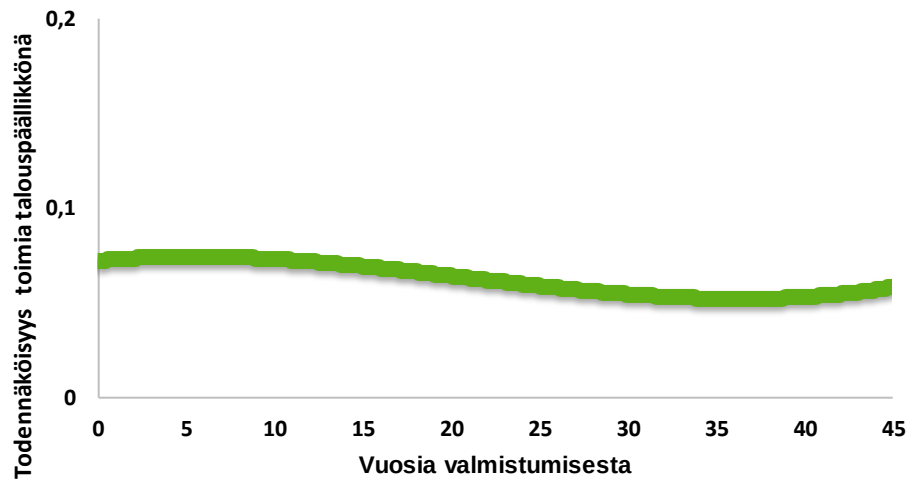

Tutkitaan seuraavaksi sitä, missä uran vaiheissa keskijohdon tehtävissä yleensä toimitaan. Aloitetaan tarkastelu talouspäällikön tehtävistä.

Kuviossa 13 kuvataan todennäköisyyttä toimia talouspäällikkönä työuran keston funktiona. Kuvioista huomataan, että talouspäällikön tehtävä on laskentatoimen alumneille suhteellisen yleinen läpi koko työuran, joskin sen yleisyys laskee loivasti työuran edetessä pidemmälle.

Kuvio 14: Talouspäällikön tehtävä on yleinen läpi koko työuran*Todennäköisyys toimia talouspäällikkönä työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

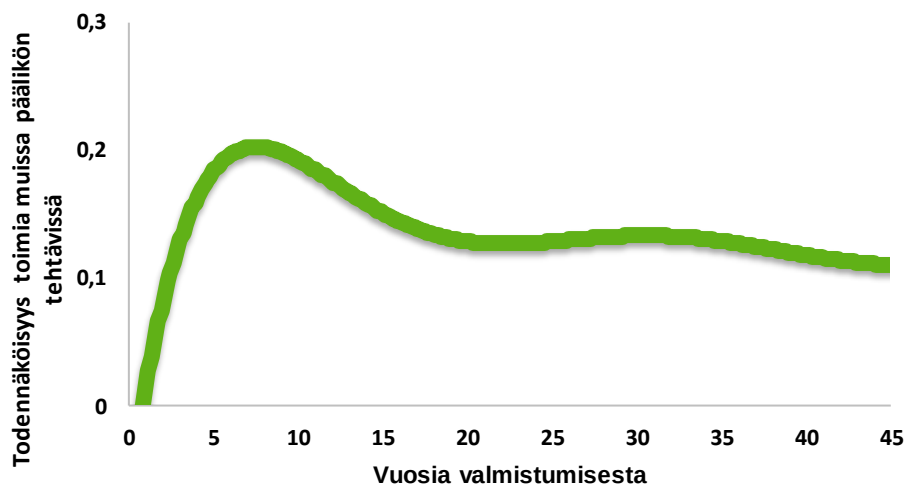
Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja talouspäällikkönä toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii talouspäällikkönä, 0 muutoin). Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kolmannen asteen polynominen regressio.

Talouspäällikön tehtäviin on siis mahdollista edetä nopeastikin, mutta talouspuolen keskijohdon tehtävät ovat melko yleisiä myös uran myöhemmissä vaiheissa.

Kuviossa 15 tarkastellaan todennäköisyyttä toimia muissa päällikön tehtävissä kuin talouspäällikön tehtävissä työuran keston funktiona.

Kuvio 15: Todennäköisyys toimia muissa päällikön tehtävissä nousee nopeasti mutta lähtee sitten laskuun*Todennäköisyys toimia muissa päällikkötason tehtävissä kuin talouspäällikkönä työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja muuna päällikkönä toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii muissa päällikön tehtävissä, 0 muutoin). Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Huomataan, että todennäköisyys toimia näissä tehtävissä nousee melko nopeasti valmistumisen jälkeen, ja lähtee loivaan laskuun noin 7 vuotta valmistumisen jälkeen. Laskusta huolimatta nämäkin tehtävät pysyvät, talouspäällikön tehtävien tavoin, jokseenkin yleisinä läpi koko työuran.

Keskijohdon tehtävät siis luonnollisesti ajoittuvat keskimäärin johtotehtäviä aikaisempiin uravaiheisiin. Keskijohdon tehtävät ovat kuitenkin melko yleisiä vielä myöhemmissäkin uran vaiheissa.

Siirrytään seuraavaksi tarkastelemaan toiseksi suurimman tehtäväkategorian asiantuntijatehtävien, tarkempaa jakautumista ja sijoittumista uralle.

3.2.3 Asiantuntijatehtävät

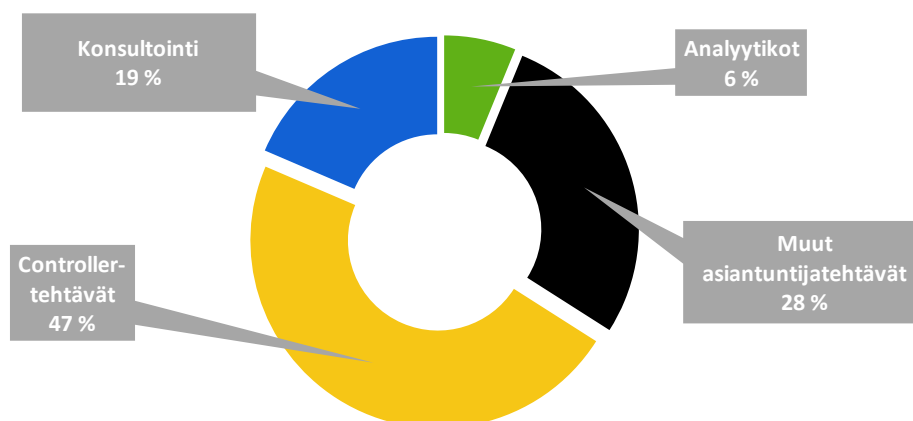
Asiantuntijatehtävät on johtotehtävien jälkeen suurin laskentatoimen alumnien tehtäväkategoria. Asiantuntijatehtävät jakautuvat neljään alakategoriaan. Nämä alakategoriat ovat analyytikot, controllerit, konsultit ja muut asiantuntijat. Kuviossa 16 kuvataan asiantuntijatehtävien jakautumista näihin neljään kategoriaan.

Controllerina eli taloushallinnon asiantuntijatehtävissä työskentelee noin puolet asiantuntijoista, eli suunnilleen 13% kaikista alumneista. Controller on siis kaikista tehtävien alakategorioista yleisin (talousjohto on lähes yhtä yleinen). Konsultit muodostavat yhteensä suunnilleen viidenneksen asiantuntijoista, eli noin 5 % kaikista alumneista. Analyytikot muodostavat puolestaan 6 % asiantuntijoista, mikä tekee hieman yli yhden prosentin kaikista alumneista. Näiden kolmen asiantuntijatehtävien alakategorian ulkopuolisissa asiantuntijatehtävissä työskentelee 28 % asiantuntijoista, mikä on hieman yli 7 % kaikista alumneista. Muut asiantuntijatehtävät sisältävät esimerkiksi erilaisia ”Specialist” nimikkeen työtehtäviä.

Kuvio 16: Controllerin tehtävät muodostavat noin puolet asiantuntijatehtävistä

Asiantuntijatehtävissä työskentelevien alumnien työtehtävien tarkempi jakautuminen

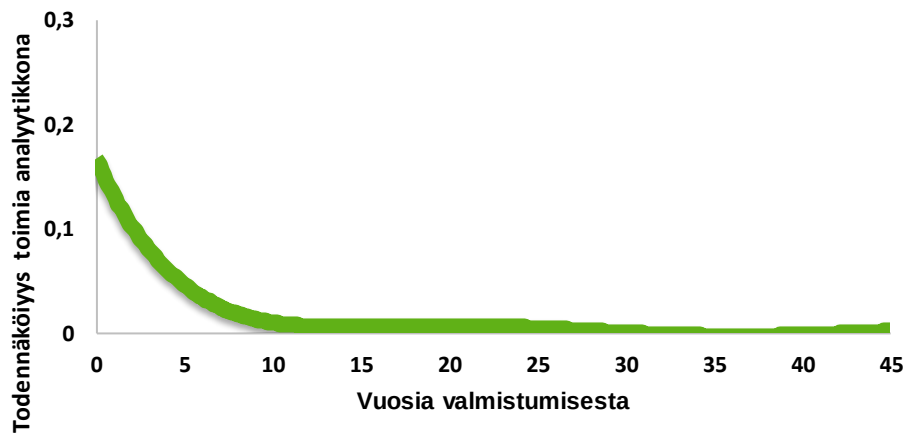
Asiantuntijatehtävissä työskentelevät kyselyyn vastanneet (n = 97)

Tarkastellaan seuraavaksi sitä, miten missä uran vaiheissa mainituissa tehtävissä yleensä työskennellään. Kuviossa 17 esitetään analyytikon työtehtävien yleisyys uran keston funktiona. Kuviosta huomataan, että erilaisissa analyytikon tehtävissä työskennellään suurimmaksi osaksi uran alkuvuosina.

Kuvio 17: Analyytikon tehtävissä ollaan lähinnä uran alussa*Todennäköisyys toimia analyytikon tehtävissä työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

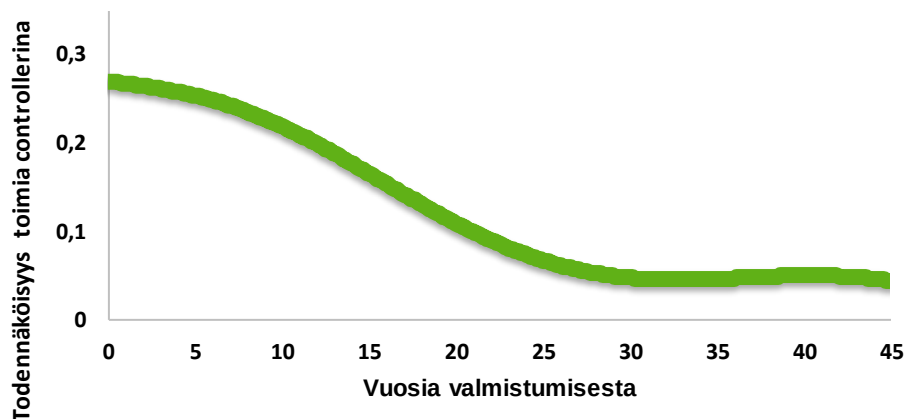
Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja analytikkona toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii analytikkona, 0 muutoin).
 Selittäjänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Kokonaisuudessaan analyytikon työnimike ei siis ole laskentatoimen alumneille kovin yleinen, mutta uransa aivan alkuvaiheessa olevista alumneista jopa 15 % työskentelee analytikkoina.

Siirrytään seuraavaksi tarkastelemaan controllerien tehtäväryhmää. Kuten mainittu edellä, controllerien tehtävät muodostavat kaikkein yleisimmän laskentatoimen alumniensa tehtäväryhmän. *Kuviossa 18* tarkastellaan controllerin tehtävien yleisyyttä uran eri vaiheissa. Huomataan, että controllerina työskentely on yleisimmillään uran alkuvaiheessa, alle 10 vuotta valmistumisesta. Uran alkuvaiheessa olevista alumneista jopa lähes 30 % työskentelee controllerina.

Kuvio 18: Controllerin tehtävä on hyvin yleinen uran alkuvaiheessa*Todennäköisyys toimia controllerin tehtävissä työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja controllerina toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii controllerina, 0 muutoin).
 Selittäjänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

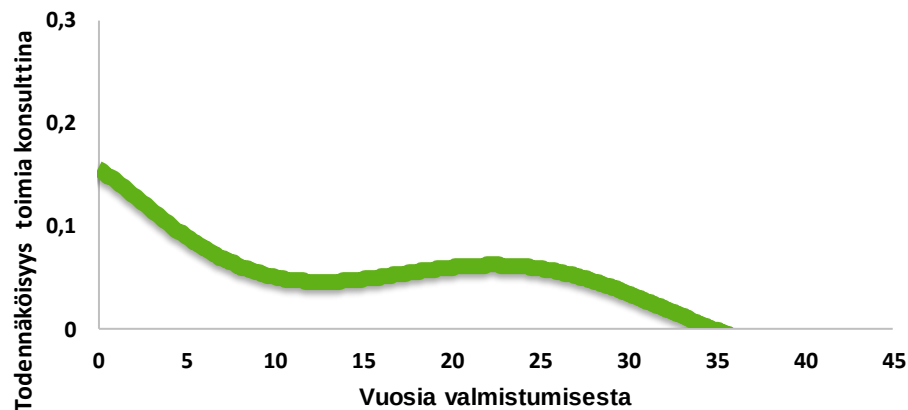
Controllerin tehtävän yleisyys laskee työuran edetessä pidemmälle, mutta toisin kuin analyytikon tehtävät, controllerin tehtävät eivät missään uran vaiheessa katoa alumnien työtehtävien joukosta.

Controllerin tehtävien yleisyyttä varsinkin alumnien työurien alkuvaiheissa ei voi pitää yllättävänä, sillä juuri taloushallinnon osaamista voidaan pitää yhtenä tärkeimmistä ja tyypillisimmistä laskentatoimen alumnien vahvuuksista.

Kuvio 19: Konsultin tehtävien yleisyys laskee uran edetessä

Todennäköisyys toimia konsulttina työuran keston mukaan

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja konsulttina toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii konsulttina, 0 muutoin).
Selittävässä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Controllerin ja analyytikon tehtävien lisäksi tyypillinen tehtäväkategoria uransa alkuvaiheessa oleville alumneille on konsultoinnin tehtäväryhmä. Vaikka konsultin nimike ei kuulu kokonaisuudessaan yleisimpiin työnimikkeisiin, melko suuri osa uraansa aloittavista laskentatoimen alumneista toimii erilaisissa konsultin tehtävissä. *Kuviossa 19* tarkastellaan konsultin tehtävien yleisyyttä työuran keston funktiona. 0-5 vuotta valmistumisesta konsulttien osuus on yli 10 % kaikista alumneista, mutta tämän vaiheen jälkeen konsulttien osuus putoaa melko jyrkästi. Kuitenkin vielä 20 vuotta valmistumisen jälkeen noin 5 % alumneista työskentelee konsulttina.

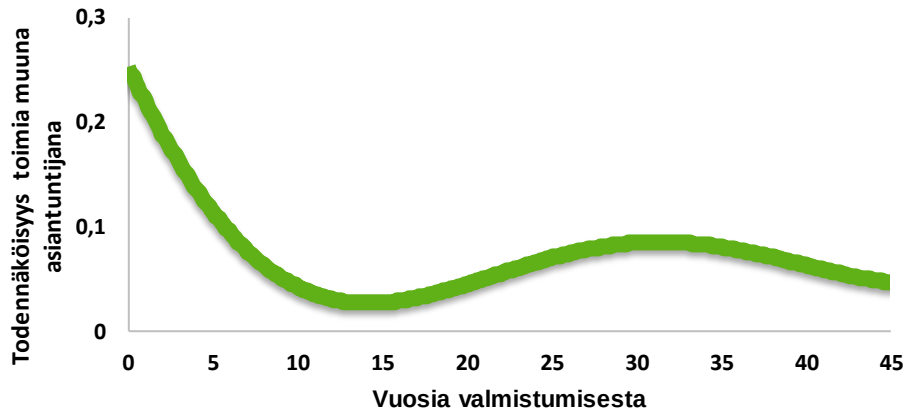
Tutkitaan vielä viimeisimpänä asiantuntijatehtävien ryhmänä sellaisia asiantuntijatehtäviä, jotka eivät kuulu controllereihin, konsultteihin tai analyytikoihin. Tämä tehtäväryhmä sisältää hyvin monenlaisia nimikkeitä, muun muassa erilaisia Specialist-nimikkeen alla olevia tehtäviä.

Kuviossa 20 esitetään muiden asiantuntijatehtävien yleisyys uran keston funktiona. Kuten controllerin, konsultin ja analyytikon tehtävissä, myös muissa asiantuntijatehtävissä on havaittavissa selkeää laskua uran alkuvaiheen jälkeen. Aivan uran alkuvaiheessa muut asiantuntijatehtävät ovat hyvin yleisiä. Heti valmistumisen jälkeen todennäköisyys toimia muissa asiantuntijatehtävissä on noin 25 %. Tämän jälkeen osuudessa tapahtuu yleisesti ottaen laskua, mutta muut asiantuntijatehtävät pysyvät jokseenkin yleisinä vielä pitkään.

Kuvio 20: Muut asiantuntijatehtävät yleisimpiä uran alkuvaiheessa

Todennäköisyys toimia muissa asiantuntijatehtävissä kuin analytikkona, konsulttina tai kontrollerina työuran keston mukaan

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja muissa asiantuntijatehtävissä toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii muissa asiantuntijatehtävissä, 0 muutoin). Selittäjänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Kuten edellä on todettu, asiantuntijatehtävät ovat siis erityisesti uran alkuvaiheessa erittäin yleinen tehtäväkategoria. Uran edetessä on tyypillistä siirtyä asiantuntijan tehtävistä muihin tehtäviin, mutta toisaalta monet myös työskentelevät asiantuntijoina pidempäänkin. Näistä syistä johtuen asiantuntijatehtävät muodostavatkin kokonaisuudessaan toiseksi yleisimmän laskentatoimen alumnien tehtäväkategorian.

Siirrytään seuraavaksi tarkastelemaan hieman kapeampaa, mutta kuitenkin perinteisesti laskentatoimen alumneille erittäin ominaista tehtäväkategoriaa, tilintarkastuksen tehtäviä.

3.2.4 Tilintarkastus

Tilintarkastuksen tehtäviä pidetään monesti yhtenä tärkeimmistä laskentatoimen alan tehtävistä. Tätä odotusta vasten tilintarkastuksessa työskentelevät alumnit muodostavat ehkä yllättävänkin pienen osuuden kaikista kyselyyn vastanneista alumneista. Yhteensä kaikkiaan 21 kyselyyn vastannutta alumnia työskentelee tilintarkastuksessa, mikä tekee noin 6 % kaikista vastaajista.

Tilintarkastustehtävät jaettiin analyysissä kahteen alakategoriaan, partnereihin ja tilintarkastusammattilaisiin. Kuviossa 21 tarkastellaan tilintarkastustehtävien jakaantumista näihin kahteen kategoriaan. Noin 29 % tilintarkastuksessa työskentelevistä vastaajista on partnereita ja loput muita tilintarkastajia.

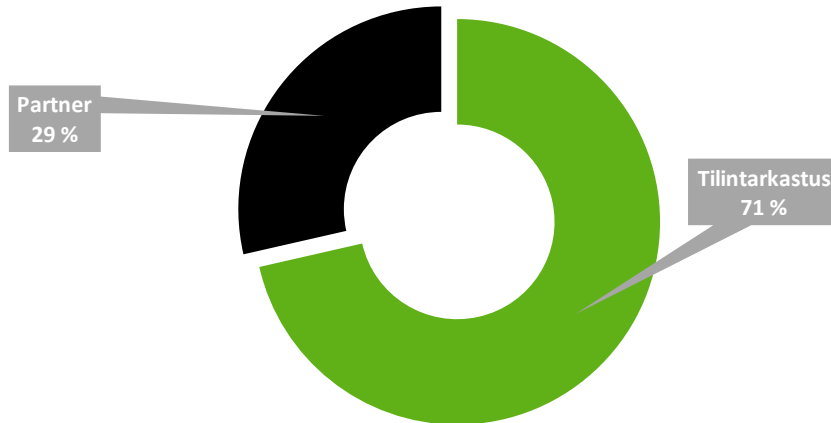
Katsotaan seuraavaksi, mihin uran vaiheisiin tilintarkastustehtävät tyypillisesti sijoittuvat.

Kuviossa 22 esitetään tilintarkastajan tehtävien yleisyys työuran keston funktiona.

Tilintarkastustehtävissä toimimisen ajoittuminen työuralle vaikuttaa noudattavan melko epätavallista kuviota. Tilintarkastajan tehtävät yleistyvät melko nopeasti valmistumisen jälkeen, mutta niiden yleisyys lähtee jyrkkään laskuun noin 6-7 vuotta valmistumisesta. 25 vuotta valmistumisesta tilintarkastajan tehtävien yleisyys näyttää lähtevän taas uudelleen nousuun.

Kuvio 21: Tilintarkastuksessa työskentelevistä reilu neljännes on partnereita*Tilintarkastustehtävien tarkempi jakautuminen*

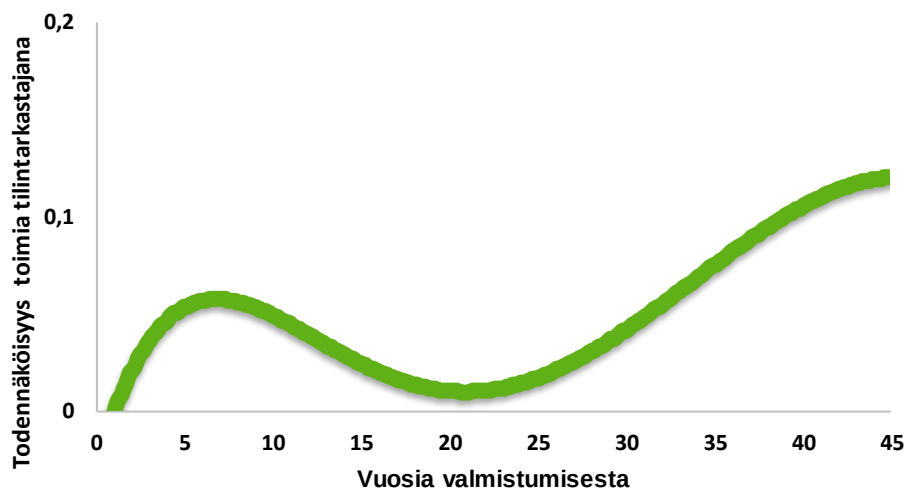
Tilintarkastuksessa työskentelevät kyselyyn vastanneet (n = 21)

Tilintarkastuksessa työskentelevien vastaajien vähyys saattaa olla yksi syy siihen, miksi tilintarkastajan tehtävien ajoittuminen uralle näyttää noudattavan niin odottamatonta kaavaa. Toisaalta, tilintarkastajan nimike pitää sisällään sen verran erityyppisiä tehtäviä ja asemia, että aineistosta saatu kuvio saattaa myös kuvata todellisuutta kohtuullisen hyvin.

Kuvio 22: Tilintarkastustehtävät ovat melko yleisiä sekä uran alussa että lopussa*Todennäköisyys toimia tilintarkastustehtävissä (pl. partner) työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja tilintarkastajana toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii tilintarkastajana, 0 muutoin). Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Tarkastellaan seuraavaksi tilintarkastusyrityksen partnerina toimimisen ajoittumista työuralle.

Kuviossa 23 näytetään todennäköisyys toimia partnerina työuran keston funktiona.

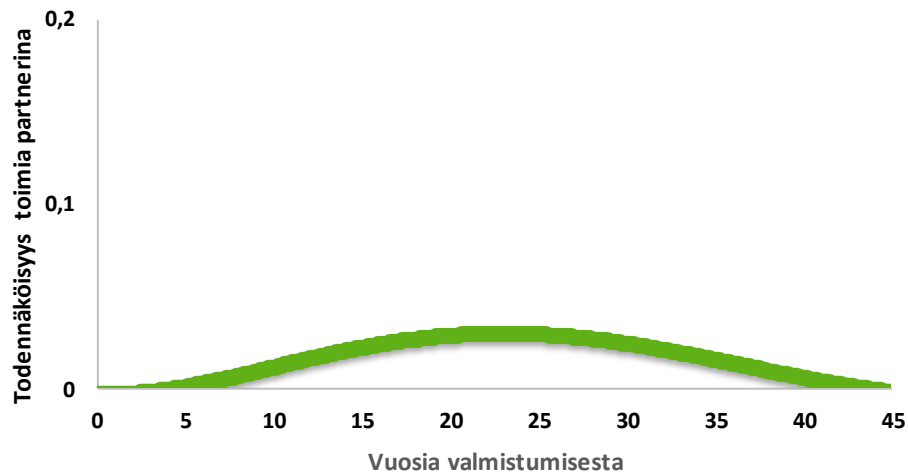
Ensimmäinen huomio on, että partnerina työskentelee hyvin pieni osa kaikista alumneista, ja partnerina toimiminen ei ole sen yleisimmässäkään uran vaiheessa kovinkaan yleistä.

Yhteensä kyselyyn vastanneita partnereita oli 6 kappaletta. Kaikissa uran vaiheissa todennäköisyys toimia partnerina on vain alle muutaman prosentin luokkaa.

Kuvio 23: Partnerina toimimisen aikaväli on noin 15-30 vuotta valmistumisesta

Todennäköisyys toimina partnerina työuran keston mukaan

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja partnerina toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii partnerina, 0 muutoin). Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Partnerin tehtäviä tarkasteltaessa aineistosta syntyvä kuva tehtävien ajoittumisesta uralle on hyvin paljon yksinkertaisempi kuin tilintarkastusammattilaisten tehtäviä tutkittaessa saatu kuva. Partnerina toimimisen todennäköisyys on lähellä nollaa, kunnes se lähtee nousemaan noin 10 vuotta valmistumisen jälkeen. Maksimissaan se on noin 20 vuotta valmistumisesta. 20-25 vuotta sitten valmistuneista alumneista noin 3,5 % työskentelee partnerina.

Kun yhdistetään partnerin tehtävien ja tilintarkastusammattilaisten tehtävien yleisyydet, vaikuttaa siltä, että kokonaisuudessaan tilintarkastuksen tehtävien yleisyys pysyy melko samantasoisena koko työuran ajan.

Siirrytään seuraavaksi tarkastelemaan sellaisia tehtäviä, mitkä eivät sisälly mihinkään yllä käsitellyn kategoriaan.

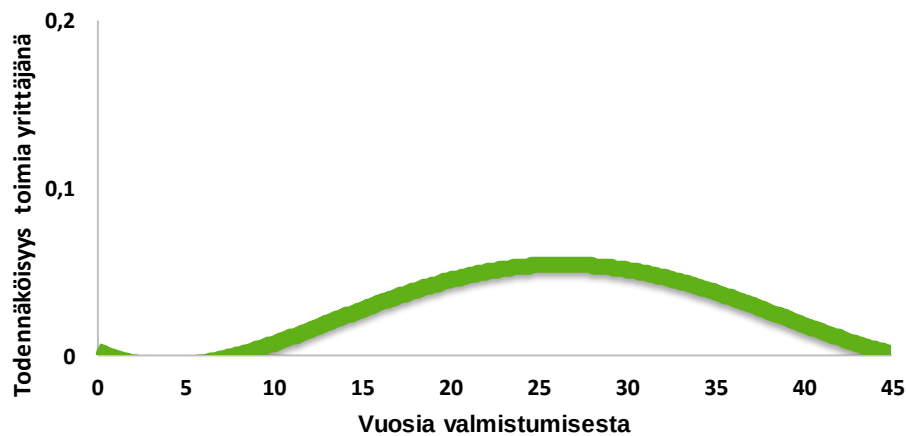
3.2.5 Muut tehtävät

Muut tehtävät-kategoria käsittää sellaiset tehtävät, mitkä eivät kuulu yritysjohton, keskijohdon, asiantuntijoiden tai tilintarkastuksen tehtäviin. Kategoriana tämä kategoria on moninainen, ja se sisältää niin julkisten virkojen kuin yritysten hallitusvastuiden kaltaisia tehtäviä. Yksi alakategoria, yrittäjät, eroteltiin analyysiä varten omaksi alakategoriakseen.

Kuviossa 24 tarkastellaan yrittäjyyden yleisyyttä työuran keston funktiona. Havaitaan, että yrittäjyys painottuu työuran loppupuolelle, kuitenkin niin, että yleisintä yrittäjyys on noin 25-30 vuotta valmistumisesta. Alle 10 vuotta työelämässä olleiden alumnien joukossa ei ole juuri lainkaan yrittäjiä. Tämä johtunee siitä, että laskentatoimen alumnien joukossa yritystoiminta on usein luonteeltaan oman asiantuntijuuden myymistä, mikä edellyttää kokemuksen kerryttämistä ennen yrityksen toiminnan aloittamista.

Kuvio 24: Yrittäjyys yleisintä 25-30 vuotta valmistumisesta*Todennäköisyys toimia yrittäjänä työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

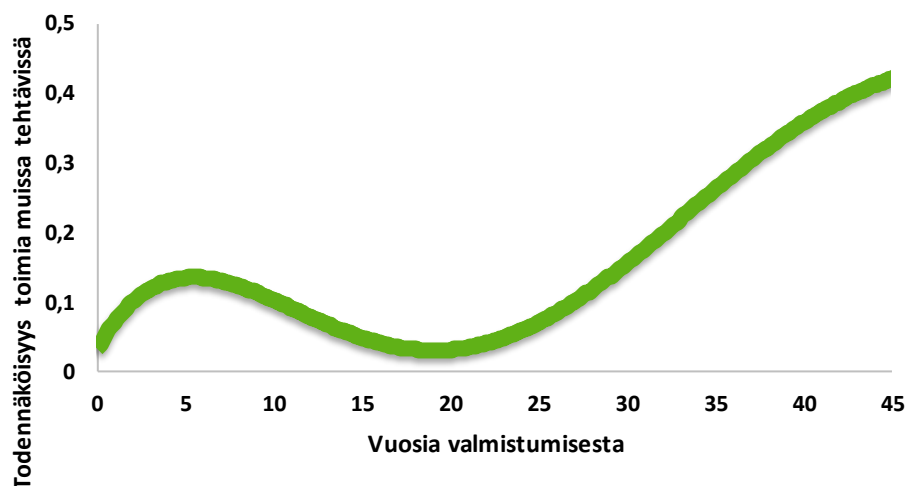

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja yrittäjänä toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii yrittäjänä, 0 muutoin). Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Kuviossa 25 taas kuvataan todennäköisyyttä toimia muissa tehtävissä. Tämä tehtäväkategoria sisältää kaikki ne tehtävät, jotka eivät kuulu mihinkään neljästä yllä käsitellystä kategoriasta eikä yrittäjyyteen. Tässä tehtäväkategoriasa on mm. Julkishallinnon virkoja ja yritysten hallitusten tehtäviä, sekä myös eläkkeellä olevat.

Kuvio 25: Muissa tehtävissä toimimisen todennäköisyys suurimmillaan uran lopussa*Todennäköisyys toimia muissa kuin kaikissa jo käsitellyissä tehtävissä työuran keston mukaan*

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Selite: Selitettävänä tekijänä dummy muuttuja muissa tehtävissä toimimisesta (1 tai 0, 1 mikäli toimii muissa tehtävissä, 0 muutoin). Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio.

Kuviosta 25 huomataan, että todennäköisyys toimia muissa tehtävissä on selkeästi huipussaan 40-45 vuotta valmistumisen jälkeen. Tämä tietenkin luonnollista, sillä tähän vaiheeseen mennessä moni alumni on siirtynyt eläkkeelle tai muihin aikaisemmissa

uranvaiheissa epätyypillisiin tehtäviin. Eläkeikään saapuminen ei kuitenkaan yksin selitä muiden tehtävien yleisyyttä uran loppupuolella, sillä jo 35 vuotta valmistumisesta lähes 30 % alumneista on muissa tehtävissä. Voidaan siis päätellä, että uran loppupuolella esimerkiksi hallitusten jäsenyydet, julkiset virat sekä muut vastuutehtävät yleistyvät.

Nyt kun on muodostettu käsitys siitä, miten alumnien tehtävät muuttuvat uran eri vaiheisiin tultaessa, siirrytään tutkimaan palkkausta.

3.3 Palkkataso

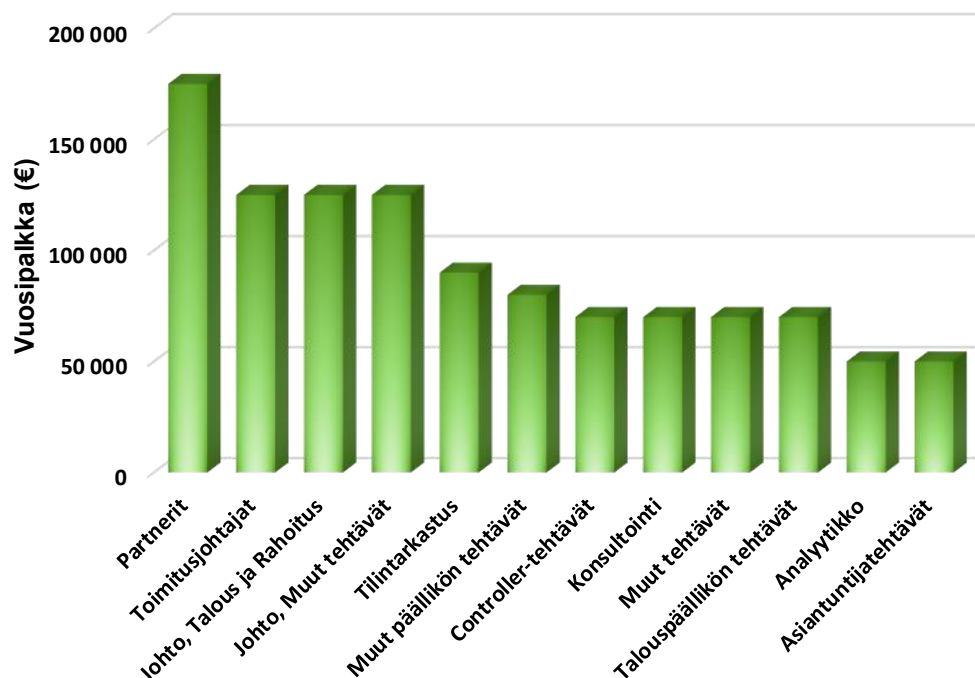
Luonnollisesti yksi kiinnostava kysymys alumnien työtehtäviä tutkittaessa on se, minkälainen on tyypillinen palkkataso alumnien eri tehtävissä ja uran vaiheissa. Tämän vuoksi kyselyssämme pyydettiin ilmoittamaan edellisen vuoden ansiotulot (10 palkkaluokkaa, pääosin 20 000€ välit). Tässä osiossa tarkastelemme ansiotulojen määrää tehtäväkategorioittain sekä työuran keston mukaan.

Kuviossa 26 esitetään eri tehtäväkategorioiden ansiotulojen mediaanit. Korkein mediaanipalkka on partnereilla, 175 000 euroa. Partnereita seuraavat tehtäväryhmät ovat toimitusjohtajat, talousjohto ja muu yritysjohto. Korkeimmat palkat ovat siis tehtävissä, joihin edetään tyypillisesti uran myöhemmissä vaiheissa, yleensä vähintään 15 vuotta valmistumisesta. Tätä ilmentää myös ansiotulojen keskimääräinen kehitys työuran aikana, jota on kuvattu kuviossa 27.

Kuvio 26: Korkeimmat palkat partnereilla ja johtajilla

Kyselyyn vastanneiden alumnien mediaanipalkkataso tehtäväryhmittäin

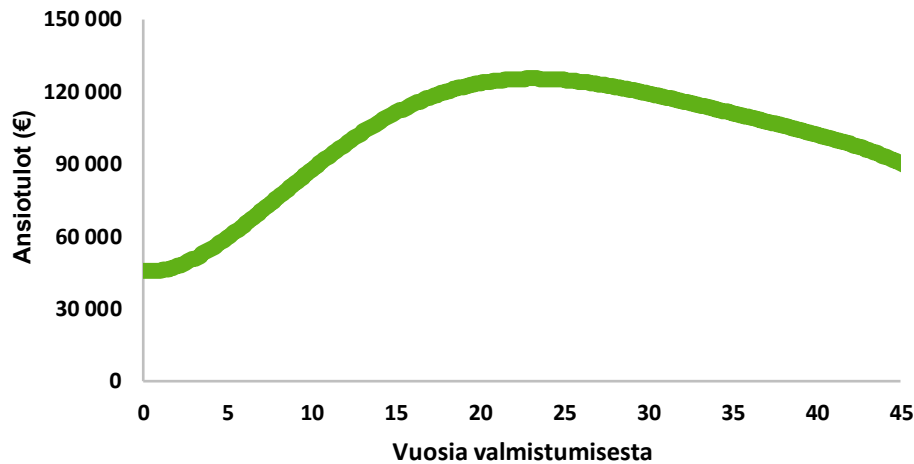
Kaikki kyselyyn vastanneet

Selite: Kuvio on laadittu selvittämällä palkkaluokan mediaani jokaisessa tehtäväryhmässä ja olettamalla, että tehtäväryhmän mediaanipalkka on sen mediaanipalkkaluokan puolivälissä. Tästä johtuen kuvaaja on luonteeltaan suuntaa antava.

Kuvio 27: Ansiotulojen huippu on keskimäärin noin 20-25 vuotta valmistumisesta*Ansiotulojen kehitys keskimääräisen työuran aikana*

Kaikki kyselyyn vastanneet

Selite: Selittävänä tekijänä ansiotulot vuositasona. Selittävänä tekijänä aika valmistumisesta vuosina. Kuudennen asteen polynominen regressio. Estimaattina vastaajan ansiotuloista on käytetty ilmoitetun palkkaluokan puoliväliä (palkkaluokan 10, yli 300 000€ osalta estimaattina käytettiin 500 000€:a, joka on varsin konservatiivinen arvio tämän palkkaluokan todellisesta keskiarvosta). Näiden oletusten takia kuvio on luonteeltaan suuntaa antava².

Kuvion 27 mukaan keskimääräiset ansiotulot aivan uran alkuvaiheessa ovat noin 45 000 € vuodessa. Tästä alkuvaiheesta eteenpäin keskimääräiset tulot nousevat melko tasaista vajaan 4 000 €:n tahtia vuodessa, kunnes ne saavuttavat huippunsa (120 000 €) noin 20-25 vuotta valmistumisesta. Huippupisteen jälkeen ansiotulot lähtevät loivaan laskuun. Yksi laskun syistä on todennäköisesti se, että uran myöhemmissä vaiheissa pääomatulojen merkitys suhteessa ansiotuloihin nousee. Myös eläköityminen vaikuttaa uran lopun tulokehitykseen.

4. Tärkeimmät laskentatoimen osaamisalueet

Yhtenä kyselyn tarkoituksena oli tutkia, millaisia taitoja laskentatoimen ammattilaiset tarvitsevat työtehtävissään. Kyselyssä kiinnitettiin huomiota laskentatoimen taitoihin, yleisiin taitoihin sekä datatieteellisiin taitoihin. Aloitetaan tarkastelu laskentatoimen osaamiskokonaisuuksista.

Kyselyssä määriteltiin 23 toisistaan erillistä osaamiskokonaisuutta, jotka kuuluvat laskentatoimen alaan. Näistä osaamiskokonaisuuksista osa kuuluu juuri kaikkein perinteisempään laskentatoimen osaamiseen (kirjanpito, tuloslaskenta, kustannuslaskenta jne.). Toisaalta mukana on myös vähemmän perinteisiä osaamisalueita, jotka kuitenkin kuuluvat nekin laskentatoimen osaamiseen (esim. laskentatoimen tietojärjestelmät).

4.1 Eri osaamiskokonaisuuksien tärkeys

Ensimmäinen kysymys, jota laskentatoimen osaamisalueisiin liittyen selvitettiin, oli se, kuinka tärkeää kunkin osaamiskokonaisuuden hallitseminen on työelämässä. Tämän

² Kuvaajan muoto ei ole yleisellä tasolla kovinkaan merkittävästi riippuvainen näistä oletuksista.

selvittämiseksi kyselyssä pyydettiin vastaajia arvioimaan eri osaamiskokonaisuuksien tärkeyttä työssään. Tärkeyttä arvioitiin asteikolla 1-4 (1 = ei tärkeä, 4 = erittäin tärkeä).

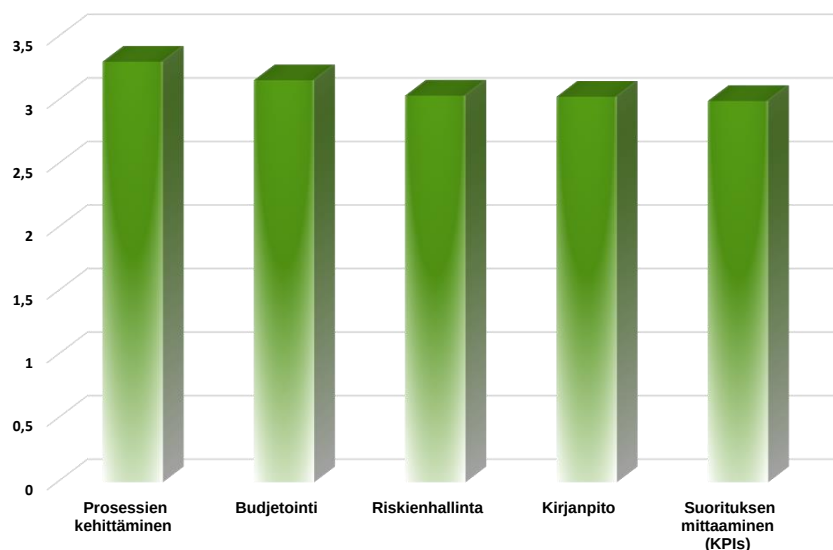
Kuviossa 28 esitetään viisi tärkeimmäksi arvioitua laskentatoimen osaamiskokonaisuutta kaikkien kyselyyn vastanneiden joukossa. Tärkeimmät laskentatoimen osaamisalueet kokonaisuudessaan ovat (järjestyksessä) prosessien kehittäminen, budjetointi, riskienhallinta, kirjanpito ja suorituksen mittaaminen (Key Performance Indicators). Tärkeimpien osaamiskokonaisuuksien lista on siinä mielessä mielenkiintoinen, että se sisältää muutaman hyvin perinteisen laskentatoimen osaamisalueen, mutta siinä on myös sellaisia kokonaisuuksia, joita ei välttämättä äkkiseltään miellä laskentatoimen ydinosaamiseksi.

Budjetointi, kirjanpito ja suorituksen mittaaminen ovat aiheita, joihin jokainen laskentatoimen alumni on törmännyt varmasti jo opintojensa aikana, eikä kokonaisuuksien tärkeys ei luultavasti yllätä kovinkaan monia. Toisaalta, prosessien kehittäminen ja riskienhallinta ovat todennäköisesti monille hieman tuntemattomampia kokonaisuuksia, joten niiden tärkeys on mielenkiintoinen havainto. Mielenkiintoinen yksityiskohta on myös se, että prosessien kehittäminen nousee tärkeimmäksi kokonaisuudeksi kohtuullisen selvällä erolla seuraavaksi tärkeimpiin kokonaisuuksiin. 3.-5. tärkeimmät kokonaisuudet ovat puolestaan tärkeydessä hyvin lähellä toisiaan. Ero viidenneksi tärkeimmän ja kuudenneksi tärkeimmän kokonaisuuden välillä on suurehko (ks. Lisätieto 1), joten viisi mainittua kokonaisuutta muodostavat melko selkeästi erottuvan kärkiviisikon.

Kuvio 28: Prosessien kehittäminen ja budjetointi tärkeimpiä laskentatoimen taitoja

Tärkeimmät 5 laskentatoimen osaamiskokonaisuutta (asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

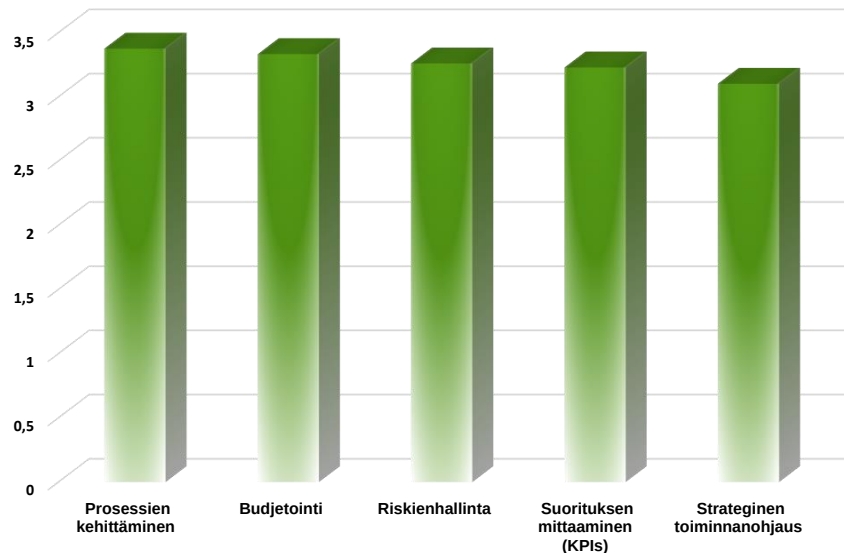
Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 tärkeimmäksi arvioitua kokonaisuutta. Kuvaaja kaikkien osa-alueiden tärkeydestä löytyy lisätiedoista.

Tehtävissä tarvittavien taitojen voidaan kuitenkin olettaa vaihtelevan merkittävästi tehtäväryhmittäin, joten on mielenkiintoista tarkastella osaamiskokonaisuuksien tärkeyttä myös yksittäisissä tehtäväkategorioissa. Aloitetaan tarkastelu yritysten johtotehtävistä.

Kuvio 29: Johtotehtävissä tärkeimmät taidot vastaavat yleisesti tärkeitä taitoja

Tärkeimmät 5 laskentatoimen osaamiskokonaisuutta johtotehtävissä työskenteleville (asteikko 1-4)

Johtotehtävissä työskentelevät kyselyyn vastaajat (n = 112)

Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 tärkeimmäksi arvioitua kokonaisuutta. Kuvaaja kaikkien osa-alueiden tärkeydestä löytyy lisätiedoista.

Kuviossa 29 esitetään ne laskentatoimen osaamisalueet, jotka ovat tärkeimpiä johtotehtävissä työskenteleville alumneille. Johtotehtävissä tärkeimmät laskentatoimen osaamisalueet ovat (järjestyksessä) prosessien kehittäminen, budjetointi, riskienhallinta, suorituksen mittaaminen (Key Performance Indicators) ja strateginen toiminnanohjaus. Johtotehtävissä tärkeimmät osaamiskokonaisuudet vastaavat siis melko hyvin kaiken kaikkiaan tärkeimpiä osaamiskokonaisuuksia. Kärkikolmikko (prosessien kehittäminen, budjetointi, riskienhallinta) on täysin sama. Kirjanpito on kuitenkin pudonnut kärkiviisikosta ja tilalle on tullut strateginen toiminnanohjaus. Tätä muutosta ei voida pitää kovinkaan yllättävänä, sillä onhan yrityksen strateginen ohjaaminen juuri yritysjohdon tärkeimpiä tehtäviä.

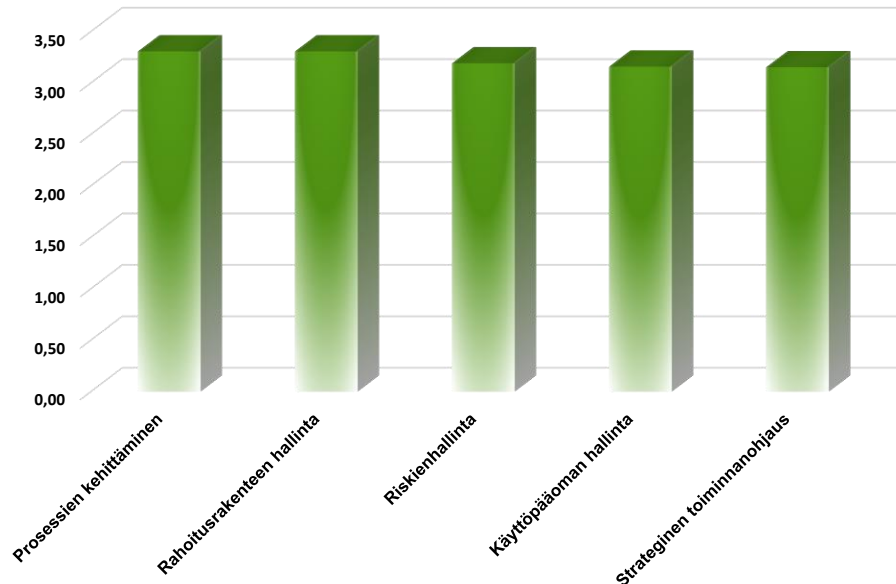
Johtotehtävien tehtäväkategoria sisältää kuitenkin melko moninaisen joukon erilaisia tehtäviä, joten tutkintaa on järkevää ulottaa alakategorioihin asti. Johtotehtävien osalta tarkastellaan toimitusjohtajan tehtäviä ja talousjohdon tehtäviä. Seuraavissa kuvaajissa esitetään ne taidot, jotka ovat tärkeimpiä ensin toimitusjohtajille, ja sen jälkeen talousjohdolle.

Kuviossa 30 esitetään toimitusjohtajille tärkeimmät laskentatoimen osaamisalueet. Suurimmaksi osaksi toimitusjohtajille tärkeimmät taidot ovat samoja kuin johtotehtävissä yleisesti tärkeimmät taidot, mutta myös muutoksia löytyy.

Kuvio 30: Toimitusjohtajille tärkeimpiä ovat prosessien kehittäminen, riskienhallinta ja rahoitusrakenteen hallinta.

Tärkeimmät 5 laskentatoimen osaamiskokonaisuutta toimitusjohtajille (asteikko 1-4)

Toimitusjohtajana työskentelevät kyselyyn vastaajat (n = 26)

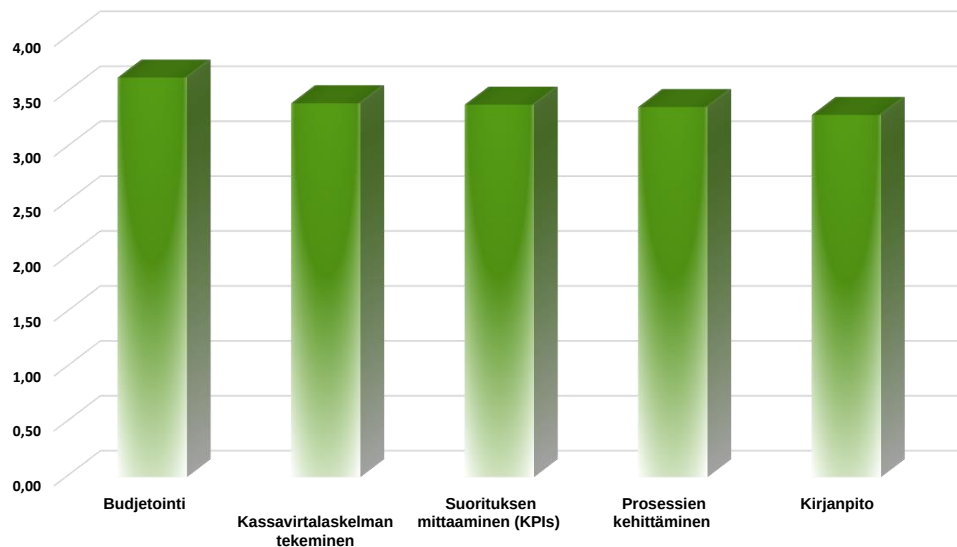

Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 tärkeimmäksi arvioitua kokonaisuutta. Kuvaaja kaikkien osa-alueiden tärkeydestä löytyy lisätiedoista

Kuvio 31: Talousjohtolle tärkeimpiä ovat budjetointi, kassavirtalaskelma ja suorituksen mittaaminen

Tärkeimmät 5 laskentatoimen osaamiskokonaisuutta talous- ja rahoitusjohtajille

Talous- ja rahoitusjohtajana työskentelevät kyselyyn vastaajat (n = 47)

Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 tärkeimmäksi arvioitua kokonaisuutta. Kuvaaja kaikkien osa-alueiden tärkeydestä löytyy lisätiedoista.

Toimitusjohtajille tärkeimmät laskentatoimen osaamiskokonaisuudet ovat (järjestyksessä) prosessien kehittäminen, riskienhallinta, rahoitusrakenteen hallinta, käyttöpääoman hallinta ja strateginen toiminnanohjaus. Ehkä hieman yllättäen rahoitusrakenteen hallinta ja käyttöpääoman hallinta nousevat kärkiviisikkoon uusina kokonaisuuksina verrattuna johtotehtävissä yleisesti tärkeisiin taitoihin, kun taas suorituksen mittaaminen ja budjetointi putoavat pois.

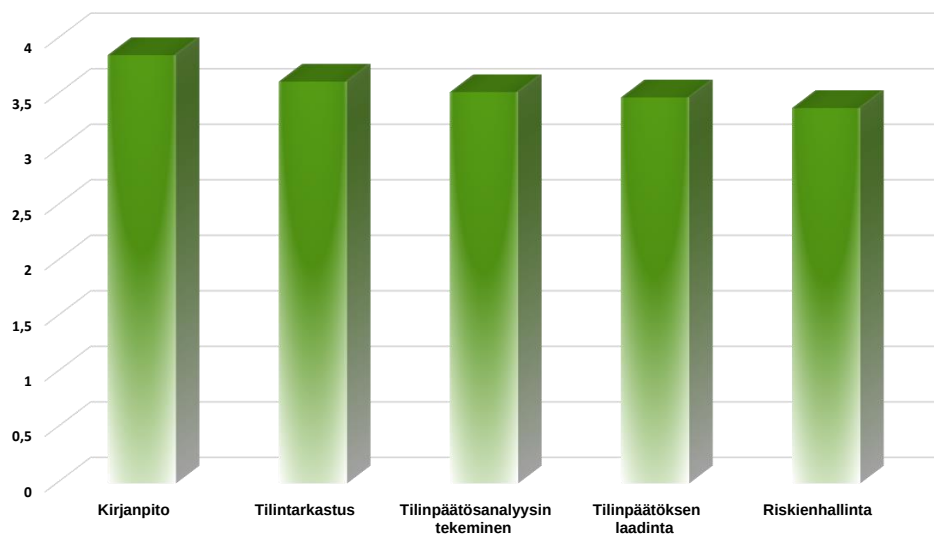
Tarkastellaan seuraavaksi talousjohdolle tärkeimpiä osaamiskokonaisuuksia. *Kuviossa 31* esitetään viisi talousjohdolle tärkeintä laskentatoimen osaamiskokonaisuutta. Tärkeimmät osaamiskokonaisuudet ovat (järjestyksessä) budjetointi, kassavirtalaskelman tekeminen, suorituksen mittaaminen, prosessien kehittäminen ja kirjanpito. Havaitaan, että talousjohdon tehtävissä korostuvat juuri monet kaikkein perinteisimmistä laskentatoimen osa-alueista, kuten juuri mainitut budjetointi, kassavirtalaskelman tekeminen, suorituksen mittaaminen ja kirjanpito. Varmasti juuri tästä syystä talousjohdon tehtävät ovatkin yksi kaikkein yleisimmistä laskentatoimen alumnien työtehtävistä.

Johtotehtävien lisäksi on myös muita tehtäväryhmiä, joissa tarvittavia laskentatoimen taitoja on mielenkiintoista tarkastella erikseen. Yksi tällaisista tehtäväryhmistä on tilintarkastus. Tilintarkastuksessa työskenteleville alumneille tärkeimmät laskentatoimen osaamiskokonaisuudet on esitetty *kuviossa 32*. Tärkeimmät viisi taitoa ovat (järjestyksessä) kirjanpito, tilintarkastus, tilinpäätösanalyysi, tilinpäätöksen laadinta ja riskienhallinta. Tilintarkastajille tärkeimmät taidot ovat siis pääasiassa ulkoisen laskentatoimen osaamiskokonaisuuksia, jotka ovat vahvasti läsnä laskentatoimen opinnoissa. Tilintarkastajille tärkeät taidot eroavat siis melko paljon yleisesti tärkeimmistä taidoista.

Kuvio 32: Tilintarkastajille tärkeimpiä ovat kirjanpito, tilintarkastus ja tilinpäätösanalyysi

Tärkeimmät 5 laskentatoimen osaamiskokonaisuutta tilintarkastuksessa työskenteleville (asteikko 1-4)

Tilintarkastuksessa työskentelevät kyselyyn vastanneet (n = 21)

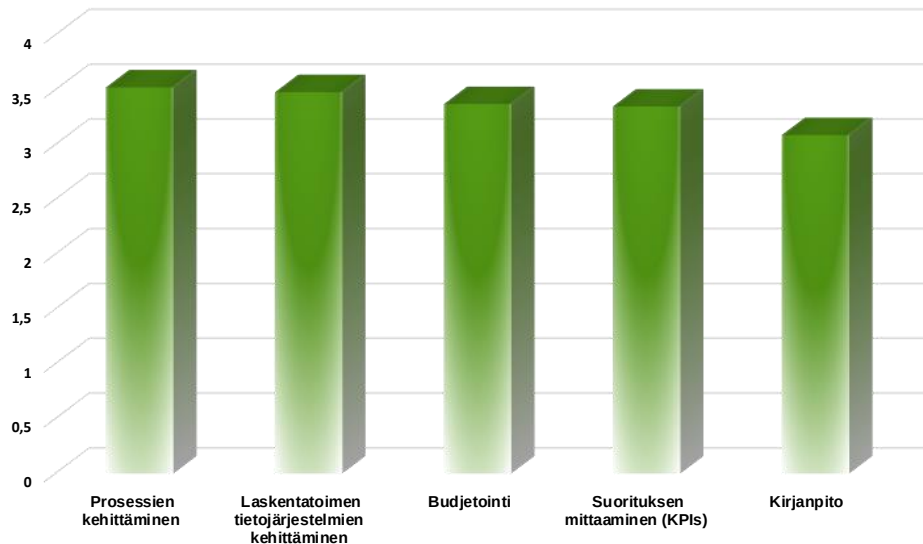

Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 tärkeimmäksi arvioitua kokonaisuutta. Kuvaaja kaikkien osa-alueiden tärkeydestä löytyy lisätiedoista.

Kuvio 33 Controllereille tärkeimpiä ovat prosessien kehittäminen, tietojärjestelmät ja budjetointi

Tärkeimmät 5 laskentatoimen osaamiskokonaisuutta controllerina työskenteleville (asteikko 1-4)

Controllerina työskentelevät kyselyyn vastanneet (n = 46)

Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 tärkeimmäksi arvioitua kokonaisuutta. Kuvaaja kaikkien osa-alueiden tärkeydestä löytyy lisätiedoista.

Kuvaajassa 33 kuvataan controllereille tärkeimpiä laskentatoimen taitoja. Kuten aikaisemmissakin ryhmissä, prosessien kehittäminen nousee esille tärkeänä. Controllereille tärkeät taidot vastaavat melko hyvin talousjohdolle tärkeitä taitoja. Merkittävänä tekijänä controllereiden tehtäväryhmässä nousee kuitenkin esille laskentatoimen tietojärjestelmien kehittäminen, joka on controllereille toiseksi tärkein laskentatoimen taito.

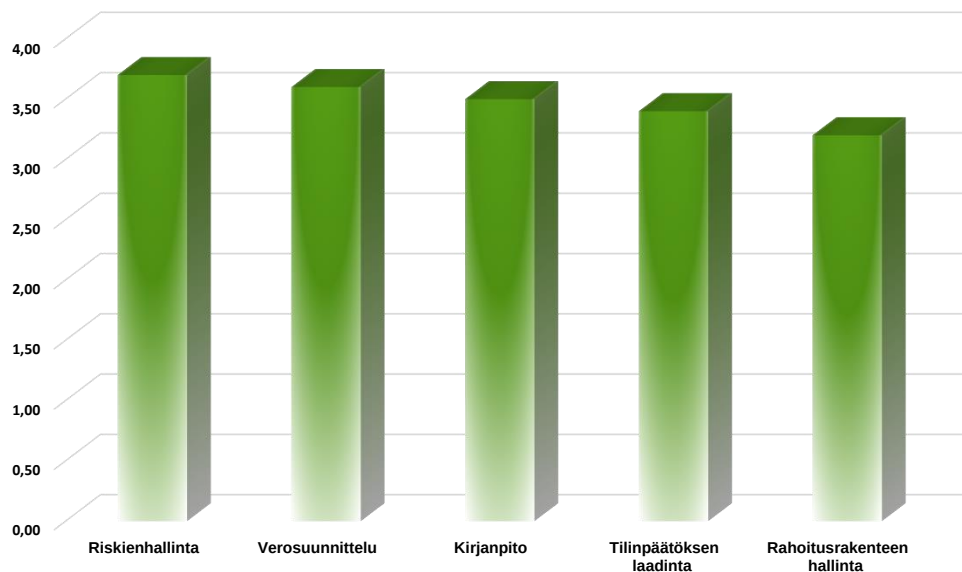
Seuraava tarvittavien taitojen osalta mielenkiintoinen tehtäväryhmä on yrittäjät. Yrittäjän tehtävät ovat siinä mielessä mielenkiintoisia, että yrittäjänä toimiminen edellyttää hyvin laajaa osaamista yhteen rooliin erikoistumisen sijaan. Näin ollen yrittäjänä tarvittavien taitojen voidaan olettaa poikkeavan melko reilusti monissa muissa tehtäväryhmissä tarvittavista taidoista.

Kuviossa 34 esitetään yrittäjille tärkeimmät laskentatoimen osaamisalueet. Tärkeimpiä osaamisalueita ovat (järjestyksessä) riskienhallinta, verosuunnittelu, kirjanpito, tilinpäätöksen laadinta ja rahoitusrakenteen hallinta.

Huomionarvoista on, että riskienhallinta on tärkeimmän viiden osaamiskokonaisuuden joukossa lähes kaikissa tarkastelluissa tehtäväryhmissä. Tämä on mielenkiintoinen yksityiskohta, varsinkin kun riskienhallintaa ei tyypillisesti ehkä nousisi mieleen laskentatoimen alan ydinosaamisessa.

Kuvio 34: Yrittäjille tärkeimpiä ovat riskienhallinta, verosuunnittelu ja kirjanpito*Tärkeimmät 5 laskentatoimen osaamiskokonaisuutta yrittäjille (asteikko 1-4)*

Kyselyyn vastanneet yrittäjät (n = 10)

Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 tärkeimmäksi arvioitua kokonaisuutta. Kuvaaja kaikkien osa-alueiden tärkeydestä löytyy lisätiedoista.

Yllä on siis tarkasteltu sitä, mitkä laskentatoimen taidot ovat työelämässä tärkeimpiä. Osaan näistä tärkeistä keskitytään huomattavan paljon jo laskentatoimen aikana, mutta osa taidoista jää opeteltavaksi suuremmalta osin vasta työelämässä. Opintoja pyritään luonnollisesti kehittämään siten, että opinnoista saadut taidot auttaisivat mahdollisimman paljon työelämässä. Seuraava osio pyrkii analysoimaan sitä, missä taidoissa opinnoista saatu pohja on riittävä, ja missä taidoissa puolestaan pohja ei ole yhtä hyvä.

4.2 Opinnojen antama pohja eri osa-alueilla

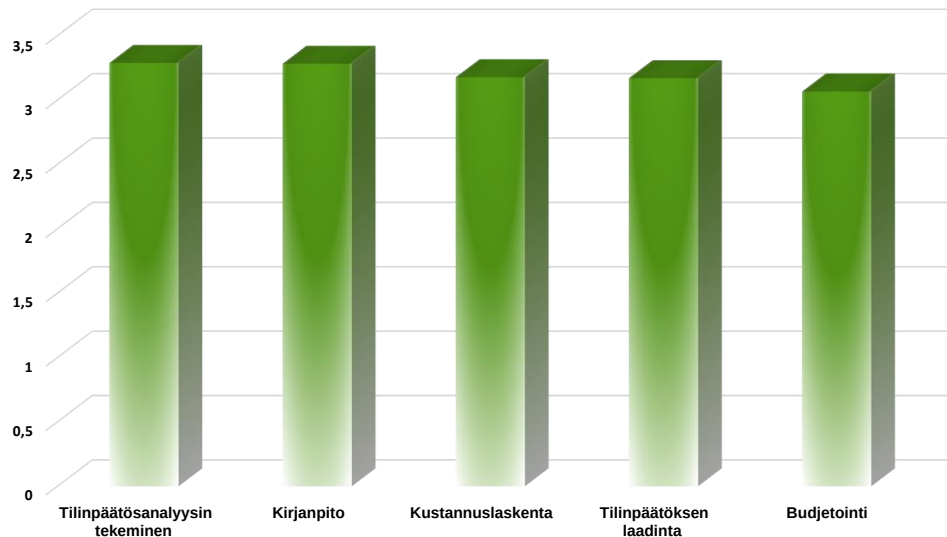
Yksi kyselyn tarkoituksista oli selvittää, missä osaamiskokonaisuuksissa laskentatoimen opinnot antavat parhaan pohjan. Vastaajia pyydettiin arvioimaan jokaisen laskentatoimen osaamiskokonaisuuden osalta sitä, kuinka hyvin laskentatoimen opinnot valmistivat heitä kyseisen osaamiskokonaisuuden omaksumiseen. Eri osaamiskokonaisuuksien käsittelyssä opinnoissa on selviä eroja. Osa kokonaisuuksista kuuluu kaikkien laskentatoimeja pääaineena lukevien osaamiseen. Osa kokonaisuuksista taas on sellaisia, joita ei opintojen aikana välttämättä käsitellä kovinkaan syvällisesti.

Kuviossa 35 esitetään ne kokonaisuudet, joiden osalta opinnoista saatu pohja on parhaalla tasolla. Kärkiviisikko on (järjestyksessä) tilinpäätösanalyysi, kirjanpito, kustannuslaskenta, tilinpäätöksen laadinta ja budjetointi. Ei ole kovinkaan yllättävää, että opintojen koetaan antaneen vahva pohja nimenomaan näissä taidoissa, sillä nämä osaamiskokonaisuudet kuuluvat laskentatoimen kurssien painopisteisiin sekä kandi- että maisterivaiheissa. Kärkiviisikon koostumuksesta huomionarvoista on myös se, että kärjessä on molempien laskentatoimen osien, ulkoisen ja sisäisen laskennan, osaamiskokonaisuuksia. Näin ollen vaikuttaa siltä, että opinnoissa painotetaan näitä laskentatoimen osia melko tasaisesti.

Kuvio 35: Opinnoista saadut taidot korkeimmillaan tilinpäätösanalyysissa, kirjanpidossa ja kustannuslaskennassa.

Osaamiskokonaisuudet, joissa opinnot antavat parhaan pohjan (top 5, asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

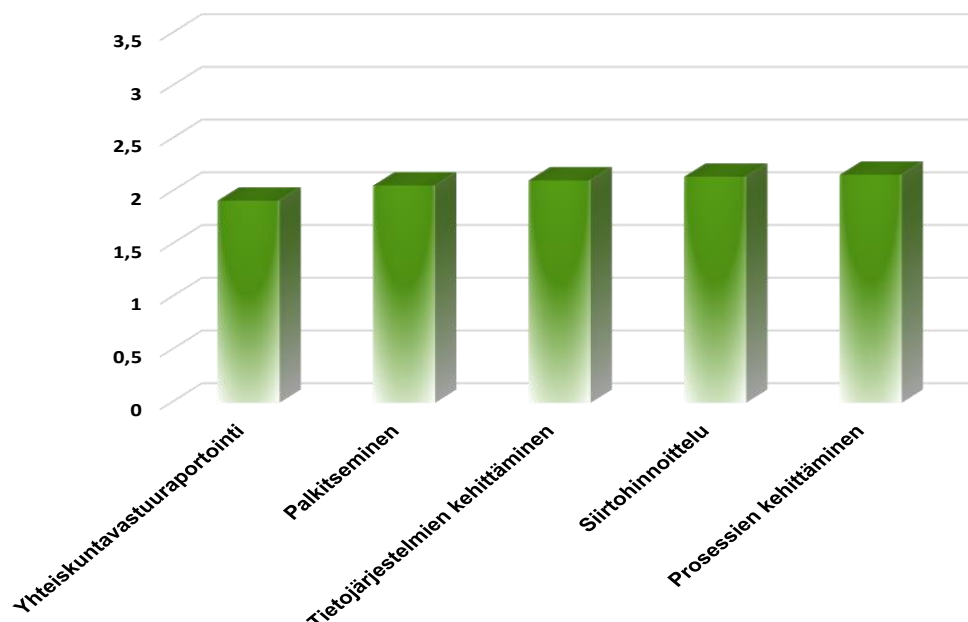
Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 korkeimmalle arvioitua kokonaisuutta. Kuvaaja kaikista osa-alueista löytyy lisätiedoista.

Ulkoisen ja sisäisen laskennan perusosaamisessa opinnot antavat siis erittäin hyvän pohjan. Kaikissa osaamiskokonaisuuksissa opinnot eivät kuitenkaan anna läheskään näin hyvää pohjaa.

Kuvio 36: Opinnoista saadut taidot huonoimmillaan yhteiskuntavastuuraportoinnissa, palkitsemisessa ja tietojärjestelmien kehittämisessä

Osaamiskokonaisuudet, joissa opinnot antavat huonoimman pohjan (bottom 5, asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Kuviossa 36 on esitetty ne osaamiskokonaisuudet, joissa opinnoista saadut taidot ovat huonoimmalla tasolla. Kokonaisuudet, joissa opintojen antama pohja on huonoin, ovat (järjestyksessä) yhteiskuntavastuuraportointi, palkitseminen, tietojärjestelmien kehittäminen, siirtohinnoittelu ja prosessien kehittäminen. Näitä kokonaisuuksia ei käsitellä opintojen aikana yhtä laajasti kuin muita laskentatoimen osaamisalueita. Syitä tähän voi olla monia. Voidaan katsoa, että näitä osaamiskokonaisuuksia ei ainakaan vielä ole katsottu yhtä olennaiseksi osaksi laskentatoimen osaamista kuin monia perinteisempiä osaamiskokonaisuuksia.

Sitä, että opinnot eivät anna hyvää pohjaa joillain osa-alueilla ei kuitenkaan voi suoraan rinnastaa siihen, että opinnot olisivat näiden osa-alueiden osalta puutteellisia. Kuten olemme aikaisemmin todenneet, osa-alueet eroavat tärkeydeltään ja onkin melko luonnollista, että kaikkia osa-alueita ei käsitellä yhtä laajasti. Olisi kuitenkin joka tapauksessa tavoiteltavaa, että työelämässä tärkeitä taitoja käsiteltäisiin riittävästi myös opintojen aikana.

Seuraavassa osiossa pyritään tunnistamaan ne osaamiskokonaisuudet, joissa opinnoista saatu pohja ei ole riittävän vahva suhteessa osaamiskokonaisuuden tärkeyteen.

4.3 Suurimmat puutteet opinnoista saaduissa tiedoissa

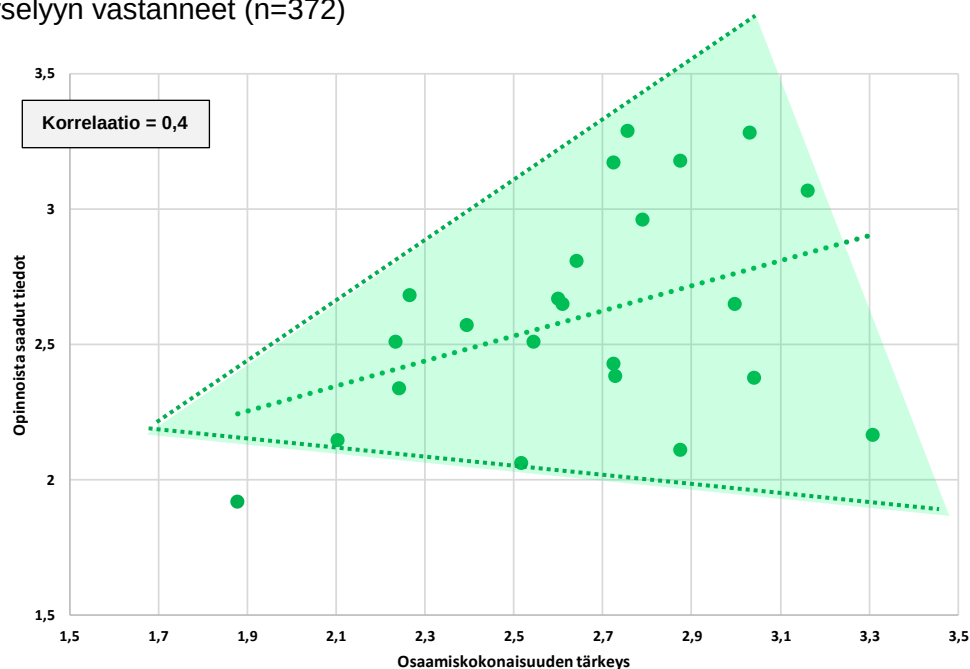
Kuten edellisissä osioissa olemme todenneet, eri osaamiskokonaisuuksien tärkeys työelämässä vaihtelee merkittävästi. Lisäksi eri osaamiskokonaisuuksien käsittelyn laajuus opintojen aikana vaihtelee huomattavasti. Onkin siis mielenkiintoista kysyä, kohtaavatko osaamiskokonaisuuden tärkeys ja opinnoista saatu pohja.

Kuviossa 37 kuvataan osaamiskokonaisuuden tärkeyden ja opinnoista saadun pohjan välistä riippuvuutta.

Kuvio 37: Työelämässä tärkeisiin osaamiskokonaisuuksiin keskitytään opinnoissa enemmän

Suhde kokonaisuuden tärkeyden ja opinnoista saadun pohjan välillä

Kaikki kyselyyn vastanneet (n=372)

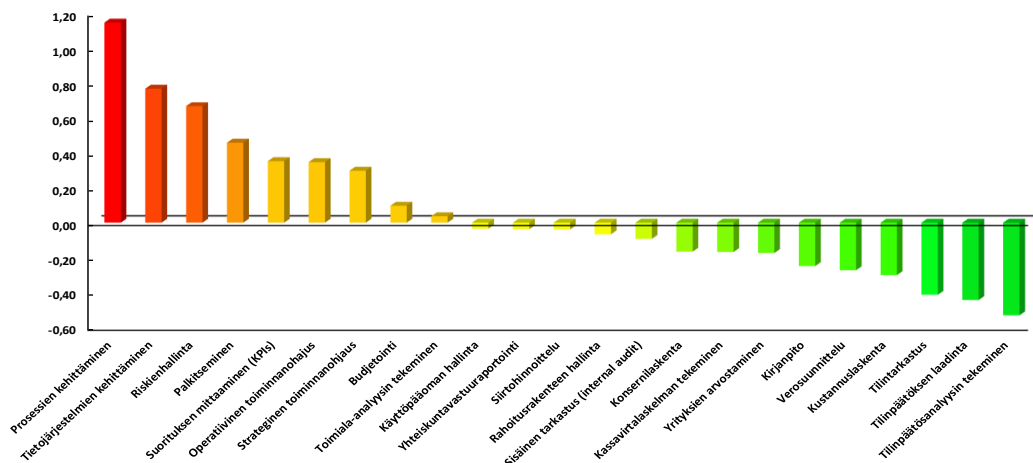
Havaitaan, että työelämässä tärkeämpiin osa-alueisiin saadaan opinnoissa keskimäärin parempi pohja. Tämä kertoo siitä, että laskentatoimen opinnot keskittyvät suureksi osaksi työelämässä tärkeisiin osaamiskokonaisuuksiin, mikä on tietenkin tarkoituksenmukaista.

Pyritään siis seuraavaksi tunnistamaan sellaiset osaamisalueet, jotka ovat tärkeitä mutta eivät ole läsnä opintojen aikana niiden tärkeyden edellyttämällä tavalla.

Kuvio 38: Suurimmat puutteet opinnoista saaduissa tiedoissa ovat tietojärjestelmissä, prosessien kehittämisessä ja riskienhallinnassa

Ero osaamisalueen tärkeyden ja opinnoista saadun pohjan välillä

Kaikki kyselyyn vastanneet (n=372)

Lisätiedoista löytyy ylläolevan kuvaajan pohjana oleva eroanalyysi, jossa eroja on tutkittu tehtäväkategorioita kohtaisesti

Korrelaatio osaamiskokonaisuuden tärkeyden ja opinnoista saadun pohjan välillä on 0,4, mitä voidaan pitää suhteellisen korkeana. Mielenkiintoinen huomio tästä kuvaajasta on myös se, että pisteiden hajonta nousevan regressiosuoran ympärillä vaikuttaa kasvavan oikealle edetessä. Käytännössä tällainen kuvio tarkoittaa hieman kärjistetyksi, että turhempiin asioihin keskitytään opinnoissa vähän, ja tärkeämpiin asioihin keskitytään enemmän mutta vaihtelevasti. Ei siis löydy vähän tärkeitä asioita, joihin keskityttäisiin opinnoissa paljon, mutta löytyy tärkeitä asioita, joihin keskitytään opintojen aikana suhteellisen vähän. Opintojen kehittämiseksi tällaisia osaamiskokonaisuuksia on järkevää pyrkiä tunnistamaan.

Kuviossa 38 kuvataan eroja eri osaamiskokonaisuuksien tärkeydessä ja opintojen antamissa pohjajaidoissa näillä osaamisalueilla. Kokonaisuudet, joissa opintojen antama pohja jää eniten osaamiskokonaisuuden tärkeydestä ovat (järjestyksessä eron suuruuden mukaan) prosessien kehittäminen, tietojärjestelmien kehittäminen, riskienhallinta ja palkitseminen. Näissä osaamiskokonaisuuksissa siis opintojen antamissa taidoissa on eniten puutteita.

Toisaalta kuviossa 38 huomataan myös, että tietyillä osa-alueilla ero on myös toiseen suuntaan, eli opinnoista saatu pohja on paremmalla tasolla kuin mitä kokonaisuuden tärkeys vaatisi. Tällainen on tilanne esimerkiksi tilinpäätösanalyysin ja tilinpäätöksen laadinnan kohdalla. Molemmat näistä osa-alueista ovat kyllä erittäin tärkeitä työelämässä, mutta saattaa olla, että opinnoissa keskitytään näihin aiheisiin jopa hieman tarpeettoman paljon suhteessa näiden asioiden tärkeyteen.

Laskentatoimen opinnot siis opettavat suurimmalta osin työtehtävissä tarvittavia taitoja. Kaikkia tärkeitä taitoja ei kuitenkaan opi opintojen aikana riittävästi, ja on myös yksittäisiä taitoja, joissa saattaisi pärjätä aavistuksen heikommillakin pohjatiedoilla. Tältä osin laskentatoimen opintoja on siis mahdollista saada vastaamaan työelämän tarpeita entistään paremmin.

Laskentatoimen alumnit ovat oppineet opintojensa aikana kuitenkin muitakin taitoja kuin laskentatoimen substanssiosaamista. Esimerkiksi esiintymistaitoa ja ryhmätyöskentelytaitoja opetellaan nykyisin entistä enemmän myös opintojen aikana. Työelämässä monien tällaisten yleisten taitojen merkitys saattaa hyvinkin olla substanssiosaamisen merkitystä korkeampi. Seuraavassa osassa tutkitaan sitä, miten kauppakorkeakoulun opinnot ovat kehittäneet tällaisia yleisiä taitoja.

5. Kauppakorkeakoulun antamat yleiset valmiudet

Työelämässä tarvitaan hyvin monenlaisia taitoja oman alan substanssiosaamisen lisäksi. Etenkin uran edetessä entistä vastuullisempiin tehtäviin ei enää riitä osata pelkästään laskentatoimen aiheita. Kauppakorkeakoulun opinnoissa pyritään tarjoamaan osaamista myös yleisten taitojen osalta, jotta alumnit olisivat mahdollisimman valmiita vastaamaan työelämän asettamiin haasteisiin.

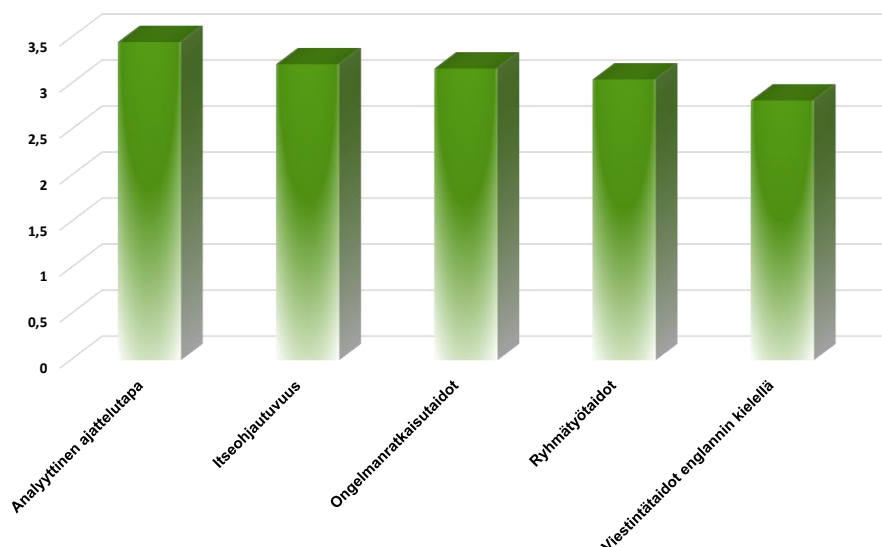
5.1 Tärkeimmät kauppakorkeakoulun opettamat yleiset taidot

Kyselyssämme alumneja pyydettiin arvioimaan, kuinka paljon kauppakorkeakoulun opinnot kehittivät erilaisia yleisiä taitoja. Analyysiin pyrittiin valitsemaan tärkeimmät sellaiset taidot, joita tämän päivän työelämässä menestyminen edellyttää.

Kuvio 39: Kauppakorkeakoulun opinnot kehittävät analyyttistä ajattelutapaa ja itseohjautuvuutta

Kauppakorkeakoulun antama pohja yleisissä taidoissa (top 5, asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Tässä kuvaajassa on ainoastaan 5 korkeimmalle arvioitua kokonaisuutta. Kaikki osa-alueet sisältävä kuvaaja löytyy lisätiedoista.

Vastauksissa nousi melko selvästi esille muutama sellainen kokonaisuus, jossa kauppakorkeakouluopintojen mielletään aikaansaaneen hyvin selvää kehitystä.

Kuviossa 39 on esitetty viisi yleistä taitoa, joita kauppakorkeakoulun opinnot kehittivät eniten. Nämä viisi taitoa ovat (järjestyksessä) analyyttinen ajattelutapa, itseohjautuvuus, ongelmanratkaisutaidot, ryhmätyötaidot ja viestintätaidot englannin kielellä. Analyyttinen ajattelutapa erottuu joukosta eniten kehittyneenä taitona melko selvällä erolla seuraavaksi korkeimmalle arvioituun taitoon.

Osaa kärkeviisikon taidoista voidaan pitää sellaisina, että ne todennäköisesti kehittyvät lähes jokaisen alan yliopisto-opinnoissa ilman selvää panostusta näihin taitoihin. Kärkikolmikun taidot, analyyttinen ajattelutapa, itseohjautuvuus, ja ongelmaratkaisutaidot ovat esimerkkejä tällaisista taidoista. Näissä taidoissa yliopisto-opiskelun yleinen luonne luultavasti ikään kuin pakottaa kehittymään. Kehitys ryhmätyötaidoissa ja englannin kielen viestintätaidoissa on kuitenkin luultavammin tulosta nimenomaisista päätöksistä kauppakorkeakoulun opintojen suunnittelussa. Kauppakorkeakoulun opinnot eivät ole muuttumaton kokonaisuus, vaan opintojen sisältöä pyritään kehittämään jatkuvasti. Kyselystä saadussa aineistossa on vastauksia hyvin eri aikoina valmistuneilta alumneilta, joten aineisto mahdollistaa myös opintojen kehityksen tutkimisen. Seuraavassa osiossa tutkitaan sitä, miten eri aikoina valmistuneiden alumnien vastaukset yleisiin taitoihin liittyen eroavat toisistaan.

5.2. Kehitys kauppakorkeakoulun opettamissa yleisissä taidoissa

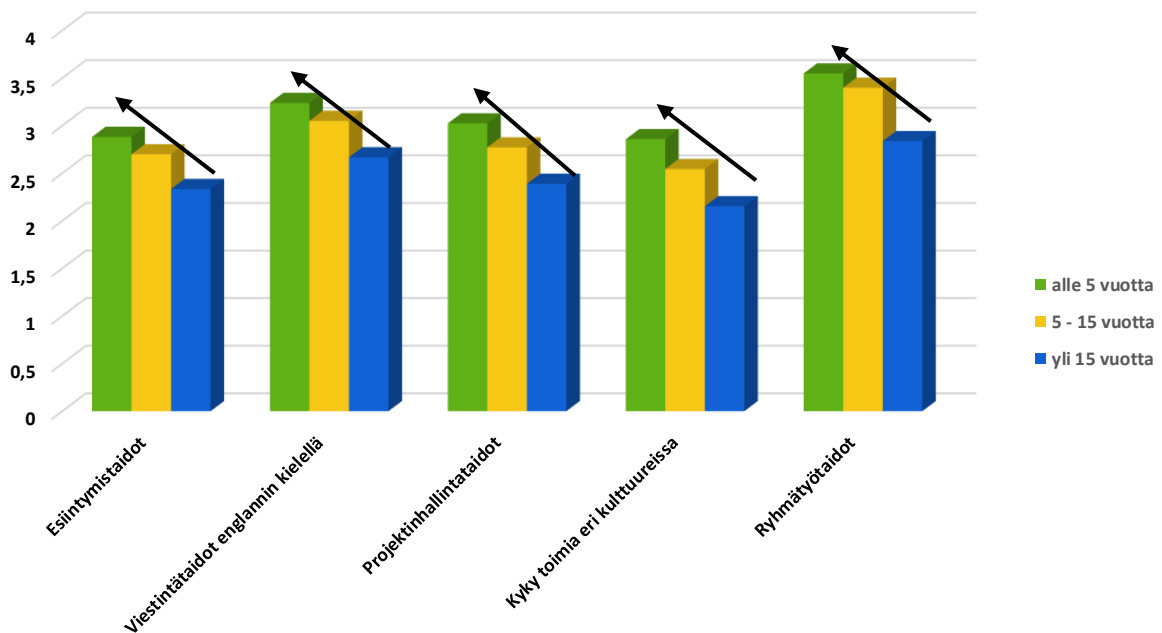
Kauppakorkeakoulun opintoja on pyritty kehittämään niin, että opinnot kehittäisivät tiettyjä yleisiä taitoja entistä paremmin. Kehityksen tutkimiseksi eriteltiin alle 5, 5-15 ja yli 15 vuotta sitten valmistuneiden alumnien vastaukset yleisiä taitoja koskeviin kysymyksiin. Osassa taidoista huomattiin selvä ero positiiviseen suuntaan tuoreempien alumnien arvioissa verrattuna vanhempien alumnien vastauksiin.

Kuviossa 40 esitetään ne viisi yleistä taitoa, joissa on suurimmat erot tuoreempien ja vanhempien alumnien vastausten välillä. Yleisesti tuoreemmat alumnit kokevat opintojen kehittäneen yleisiä taitoja selvästi enemmän kuin vanhat alumnit. Osa-alueet, joissa kehitys on ollut merkittävintä ovat esiintymistaidot, viestintätaidot englannin kielellä, projektinhallintataidot, kyky toimia eri kulttuureissa ja ryhmätyötaidot. Näissä taidoissa tuoreemmat alumnit kokevat kehittyneensä opintojen aikana vanhempia alumneja selvästi enemmän. On tietenkin mahdollista, että erot arvioissa johtuvat siitä, että opinnot ovat tuoreemmilla alumneilla paremmin muistissa. Erojen johtuminen kokonaan tästä on kuitenkin epätodennäköistä, sillä suurimmat erot ovat juuri sellaisissa taidoissa, jossa kauppakorkeakoulun opintoja on tietoisesti pyritty kehittämään.

Kuvio 40: Tuoreemmat alumnit kokevat opinnot paremmiksi monella osa-alueella

Muutokset arvioissa kauppakorkeakoulun tarjoamista yleisistä valmiuksista työuran keston mukaan

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Yleisten taitojen lisäksi laskentatoimen ammattilaisten töissä vaadittaviin taitoihin kuuluvat entistä enemmän myös erilaiset datan käsittelyyn liittyvät taidot. Erilaiset datan käsittelyyn liittyvät mahdollisuudet tulevat mahdollisesti olemaan yksi suurimmista muutoksista laskentatoimen työkentässä, joten on mielenkiintoista tarkastella datan käyttöön liittyviä vaatimuksia ja odotuksia. Seuraavassa osiossa tutkitaan sitä, minkälaisia datatieteellisiä taitoja laskentatoimen ammattilaisilta vaaditaan.

6. Työtehtävien vaatimat tietojenkäsittelytaidot

Yritysmailmassa erilaisen datan käsittelyn ja hyödyntämisen merkitys on alati kasvussa. Tämän johdosta erilaisten tietojenkäsittelytaitojen merkitys laskentatoimen ammattilaisten arjessa on kasvanut ja tulee kasvamaan. Tässä osiossa pyritään selvittämään sitä, millaisia tällä hetkellä tarvittavat tietojenkäsittelytaidot ovat sekä miten tarvittavat taidot tulevat kehittymään.

6.1 Nykyiset työtehtävät vaativat jonkin verran dataosaamista

Tehtävien vaatimien tietojenkäsittelytaitojen selvittämiseksi kyselyssä pyydettiin vastaajia arvioimaan, kuinka tärkeää erilaisten tietojenkäsittelyn kokonaisuuksien hallitseminen on heidän työssään. Erilaisia tietojenkäsittelyn kokonaisuuksia kyselyssä nimettiin kahdeksan kappaletta.

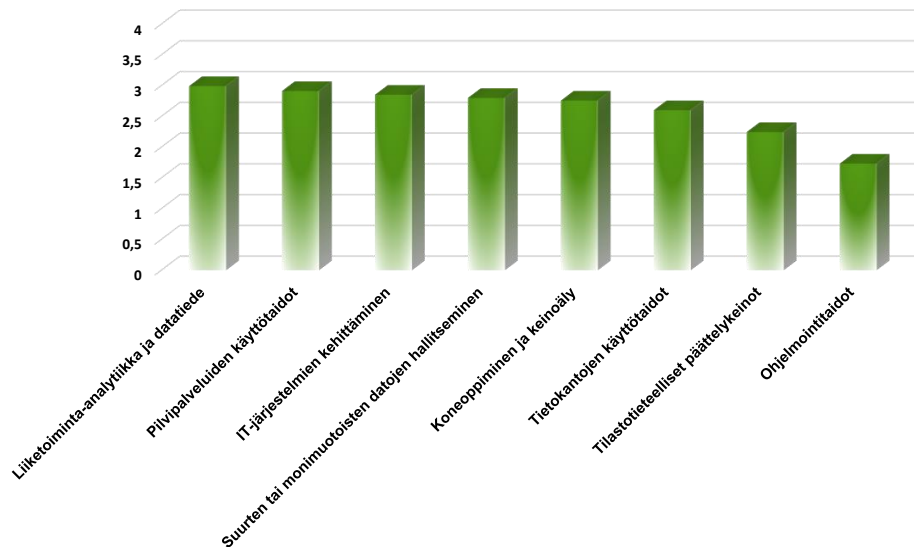
Kuviossa 41 esitetään eri tietojenkäsittelytieteellisten kokonaisuuksien hallitsemisen tärkeys kyselyyn vastaajien joukossa. Selvästi yhtä tärkeintä kokonaisuutta ei löydy, vaan muutama kokonaisuus on hyvin lähellä toistaan kärjen tuntumassa. Tällaisia kokonaisuuksia ovat liiketoiminta-analytiikka ja datatiede, pilvipalveluiden käyttötaidot ja IT-järjestelmien kehittäminen. Vähiten tärkeäksi koettuja kokonaisuuksia ovat ohjelmointitaidot sekä

tilastotieteellinen päättely. Kokonaisuudessaan mitään edellä mainittua kokonaisuutta ei pidetä erityisen tärkeänä, sillä kaikkien kokonaisuuksien keskimääräinen arvio jää alle kolmen. Suurin osa kokonaisuuksista on kuitenkin tärkeysasteikolla kahden ja kolmen välissä, joten jonkinasteinen tärkeys lähes kaikilla tutkituista kokonaisuuksista kuitenkin on.

Kuvio 41: Työtehtävien vaatimat tietojenkäsittelytieteelliset valmiudet ovat vielä melko kohtuullisia

Eri datatieteellisten valmiuksien tärkeys (asteikko 1-4)

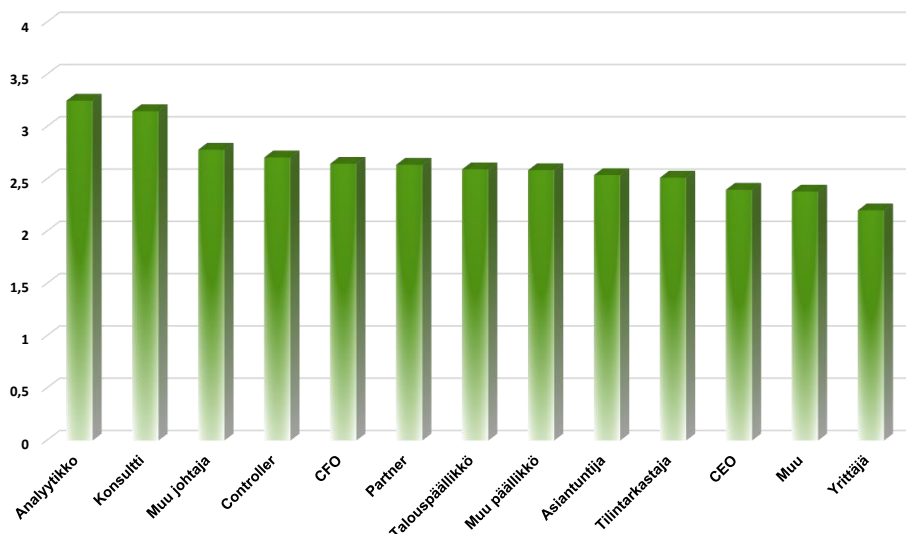
Kaikki kyselyyn vastanneet (n=372)

Kuvio 42: Tärkeimpiä tietojenkäsittelytieteelliset valmiudet ovat analyytikon ja konsultin tehtävissä

Datatieteellisten valmiuksien keskimääräinen tärkeys eri työtehtävissä (asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n=372)

Tietojenkäsittelytieteen taitoja siis tarvitaan työtehtävissä jo jossain määrin mutta kuitenkin melko maltillisesti. Tietojenkäsittelytieteen taitoja ei kuitenkaan oletettavasti tarvita samassa mitassa kaikissa tehtävissä, vaan osassa tehtävä merkitys voi olla paljon suurempi.

Kuviossa 42 esitetään datatieteen keskimääräinen tärkeys eri tehtäväkategorioissa.

Tärkeintä tietojenkäsittelytieteen osaaminen on melko selvästi analyytikon ja konsultin tehtävissä. Vaikuttaa siltä, että näissä etupäässä uran alkuvaiheen asiantuntijatehtävissä tietojenkäsittelyn merkitys on korostunut. Vähiten tietojenkäsittelytaitoja taas tarvitaan yrittäjän tehtävissä, muissa tehtävissä ja toimitusjohtajana. Ero analyytikkojen tarvitsemissa taidoissa ja yrittäjien tarvitsemissa taidoissa on melko suuri, yli yhden yksikön.

Datan käsittelyyn tarvittavat taidot vaihtelevat siis melko merkittävästi tehtäväryhmän mukaan. Kun otetaan huomioon, että alkuvaiheen tehtävissä tietojenkäsittelytieteen taitojen merkitys vaikuttaa olevan huomattavasti suurempi, voidaan sanoa tietojenkäsittelyn olevan esimerkiksi opintojaan päättävillä opiskelijoilla jo huomattavan tärkeä kokonaisuus.

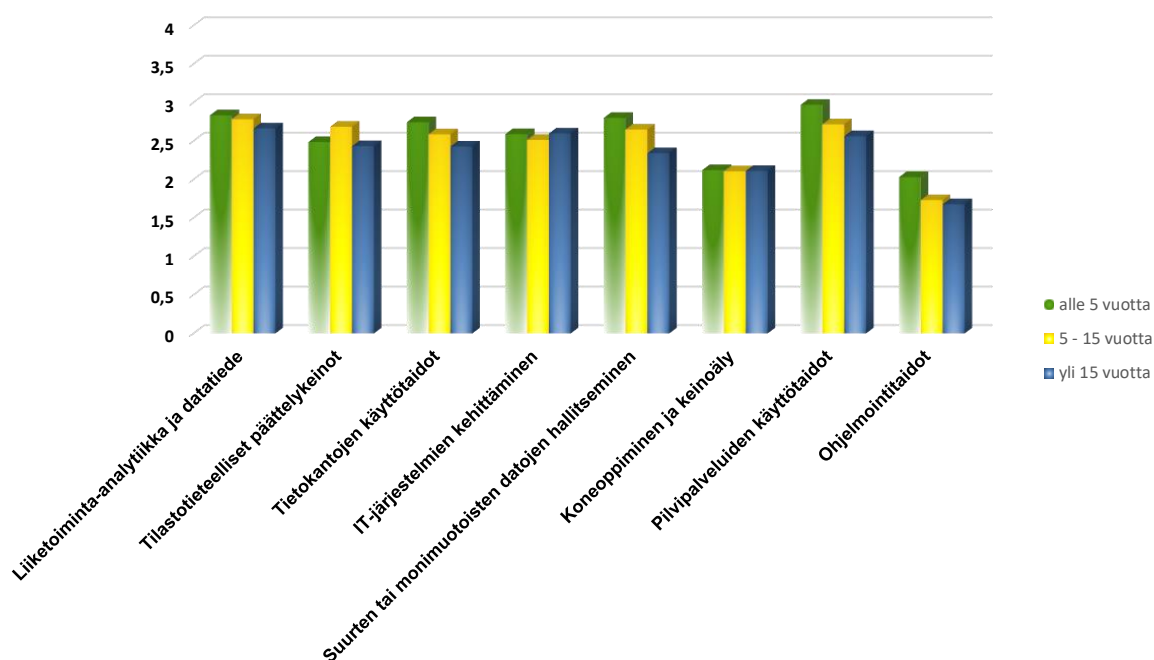
Tarkastellaan seuraavaksi sitä, kuinka hyvät tietojenkäsittelytieteen taidot alumneilla mielestään on. Edellisten kappaleiden perusteella alumnit ovat selvästi tunnistanee tietojenkäsittelytaitojen olevan jo kohtuullisen merkityksellinen osaamiskokonaisuus. Selvitetään seuraavaksi, kuinka hyvät taidot alumneilla on keskimäärin tietojenkäsittelyn eri osa-alueilla.

Kuviossa 43 esitetään alumnien keskimääräiset taidot eri tietojenkäsittelyn kokonaisuuksissa. Tarkastelussa on erikseen alle 5, 5-15 ja yli 15 vuotta työelämässä olleiden alumnien ryhmät.

Kuvio 43: Nuoremmilla alumneilla on hieman paremmat tietojenkäsittelytieteelliset valmiudet

Nykyinen datatieteellinen osaaminen työuran keston mukaan (asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Parhaat taidot alumneilla on liiketoiminta-analytiikassa ja datatieteessä sekä pilvipalveluiden käytössä. Huonointa osaamisen taso taas on ohjelmointitaidoissa ja tekoälyssä. Alumnien taitotasolla eri osa-alueilla ja osa-alueiden tärkeydellä vaikuttaa olevan selkeästi positiivinen korrelaatio, joten alumnit osaavat paremmin työelämässä tärkeitä tietojenkäsittelytaitoja. Kuten ehkä ennakkoon voisi olettaa, tietojenkäsittelytieteen taidot ovat keskimäärin paremmat tuoreemmilla alumneilla. Tämä ero on kuitenkin melko pieni, eikä se päde jokaisella osa-alueella. Suurimmat erot tuoreempien ja vanhempien alumnien välillä ovat ohjelmointitaidoissa, pilvipalveluiden käyttötaidoissa sekä suurten datojen hallitsemisessa.

Alumnit arvioivat keskimäärin osaamisensa olevan tasolla 2-3 (asteikolla 1-4) lähes kaikilla osa-alueilla. Kun näitä keskiarvoja vertaa eri tietojenkäsittelykokonaisuuksien tärkeyteen, vaikuttaa siltä, että alumnit kokevat tietojenkäsittelytaitojensa vastaavan työelämän tarpeisiin vähintäänkin kohtuullisen hyvin. On kuitenkin mahdollista, että tämä ei päde enää tulevaisuudessa, jos tietojenkäsittelytaitojen vaatimukset kasvavat merkittävästi. Seuraavassa osiossa tutkitaan alumnien odotuksia tulevaisuuden kehityksestä työtehtävien vaatimissa tietojenkäsittelytaidoissa.

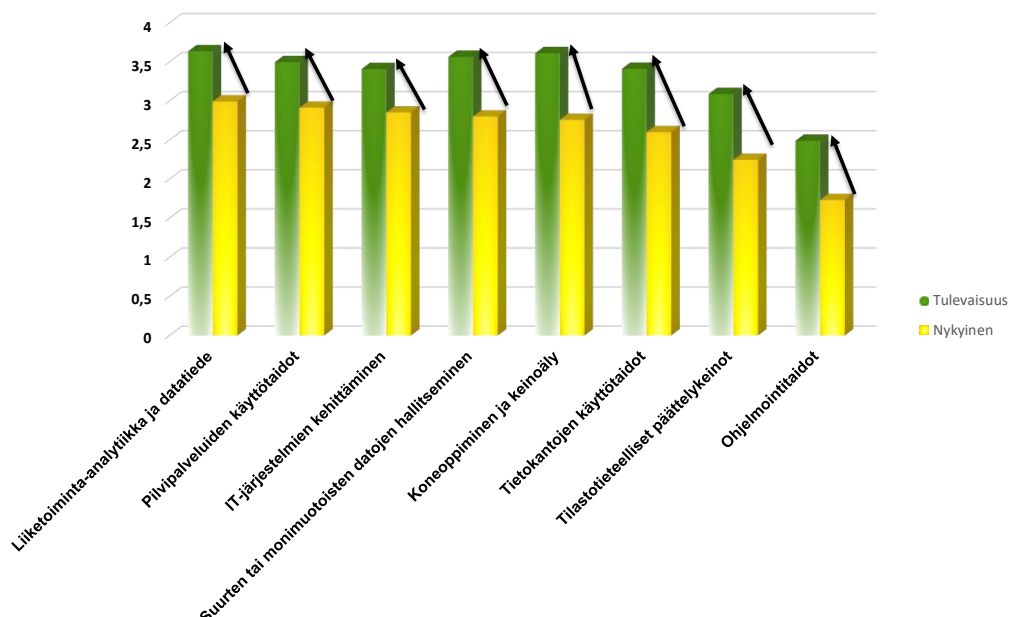
6.2 Tietojenkäsittely korostuu tulevaisuudessa

Kuten aiemmin todettua, työtehtävien vaatimat tietojenkäsittelytaidot ovat vielä melko maltillisella tasolla. On kuitenkin odotettavissa, että tulevaisuudessa työtehtävät vaativat yhä enemmän ja enemmän datatieteellisiä valmiuksia. Vaatimusten muutosten ennakoiminen tarkasti on tietysti mahdotonta, mutta monilla alumneilla on varmasti jonkinlainen käsitys siitä, mihin suuntaan omien työtehtävien vaatimat tietojenkäsittelytaidot ovat kehittymässä. Kyselyssä vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka suuri merkitys tietojenkäsittelyn eri osa-alueilla tulee olemaan tulevaisuudessa.

Kuvio 44: Vaatimusten odotetaan kasvavan jokaisella tietojenkäsittelytieteen osa-alueella

Nykyiset ja tulevat vaatimukset datatieteellisten valmiuksien eri osa-alueilla (asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Kuviossa 44 esitetään eri tietojenkäsittelytieteen osien merkitys tällä hetkellä ja tulevaisuudessa. Odotusten mukaisesti tulevaisuuden merkitystä pidetään jokaisen taidon osalta nykyistä merkitystä korkeampana. Tietojenkäsittelyn eri osa-alueiden keskinäisen tärkeysjärjestyksen taas odotetaan pysyvän melko samanlaisena, joskin pieniä muutoksia on odotettavissa. Jo nykyisin merkittävien taitojen merkityksen odotetaan kasvavan hieman vähemmän kuin nykyisin vähemmän merkittävien taitojen merkityksen. Erityisen suuri tärkeyden kasvun odotetaan olevan tekoälyn saralla.

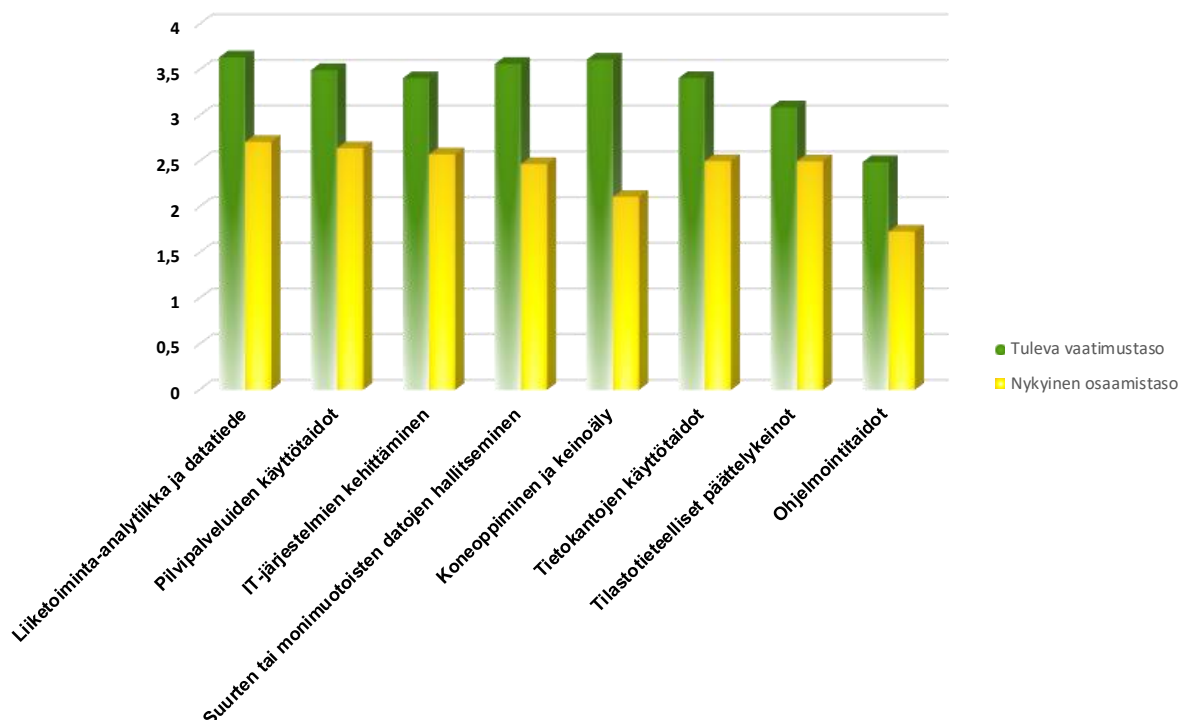
On myös erittäin huomionarvoista, että suhteessa laskentatoimen taitojen tärkeyteen arviot tietojenkäsittelyosaamisen tulevasta tärkeydestä ovat erittäin korkeita. Yhteensä kuudella kahdeksasta osa-alueesta tulevaisuuden merkitys on 3,5:n tuntumassa. Vertailun vuoksi tärkeimmät laskentatoimen taidot prosessien kehittäminen, budjetointi ja riskienhallinta saivat keskimääräisen arvion väliltä 3,0-3,3.

Tulevaisuuden tietojenkäsittelyvaatimuksia on tärkeää verrata myös nykyiseen osaamistasoon. Kuviossa 45 on verrattu alumnien nykyistä osaamistasoa ja odotuksia tulevaisuuden vaatimuksista. Huomataan, että ero nykyisten taitojen ja tulevaisuuden vaatimusten välillä on valtaisa. Erot vaihtelevat kuitenkin osaamisalueittain. Esimerkiksi tilastollisissa päättelykeinoissa ero on melko pieni, kun taas tekoälyn alalla se on valtava.

Kuvio 45: Nykyisen tietojenkäsittelyosaamisen ja tulevaisuuden vaatimusten välillä on valtaisa ero

Nykyien osaamistaso ja tulevat vaatimukset datatieteellisten valmiuksien eri osa-alueilla (asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Tietojenkäsittelytieteellisten taitojen merkityksen laskentatoimen ammattilaisten arjessa odotetaan siis kasvavan hyvin merkittävästi. Tällä tulee olemaan merkitystä siihen, millaisten taitojen opettelu on kannattavaa, sekä mahdollisesti siihen, mihin laskentatoimen opinnoissa kiinnitetään huomiota.

7. Yhteenveto

Tämän raportin tarkoituksena oli tutkia seuraavia kysymyksiä:

- Millaisissa työtehtävissä laskentatoimen alumnit ovat? Miten nämä työtehtävät tyypillisesti kehittyvät uran edetessä? Millainen on keskimääräinen ansiotaso?
- Mitkä ovat tärkeimmät laskentatoimen taidot työelämässä?
- Millaisen valmiuden kauppakorkeakoulun opinnot antoivat työelämään?
- Minkälaisia tietojenkäsittelytaitoja laskentatoimen ammattilaisilta vaaditaan nykyään? Entä tulevaisuudessa?

Kysymyksiin vastaamiseksi toteutettiin kysely, johon vastasi 372 laskentatoimen alumnia. Vastaajien joukko sisälsi aivan hiljattain valmistuneita alumneja kuin myös jo eläköityneitä alumneja.

Alumnien työtehtävät ovat useimmiten yritysjohton tehtäviä tai asiantuntijatehtäviä. Myös keskijohdon tehtävät ovat melko yleisiä. Tyypillisesti työura alkaa jonkinlaisesta asiantuntijatehtävästä (controllerin tehtävät ovat näistä yleisimpiä). Työuran edetessä työtehtävien ja työnantajaorganisaatioiden joukko monimuotoistuu. Vastavalmistuneiden alumnien keskipalkka on suunnilleen 45 000 € vuodessa. Tästä keskipalkka nousee nopeasti uran edetessä, kunnes se saavuttaa huippunsa (120 000 €) noin 20-25 vuotta valmistumisesta.

Tärkeimmät laskentatoimen taidot työelämässä ovat prosessien kehittäminen, budjetointi ja riskienhallinta. Prosessien kehittäminen on tärkein yksittäinen osaamiskokonaisuus melko selvällä erolla seuraavaan. Vaadittu osaaminen vaihtelee luonnollisesti huomattavasti työtehtävän mukaan. Kauppakorkeakoulun opinnot antavat suhteellisen hyvät pohjatiedot työelämään, sillä työelämässä tärkeisiin osaamiskokonaisuuksiin keskitytään työelämässä enemmän. Löytyy kuitenkin tärkeitä osaamiskokonaisuuksia (prosessien kehittäminen, riskienhallinta, tietojärjestelmien kehittäminen), joita ei käsitellä opinnoissa riittävästi.

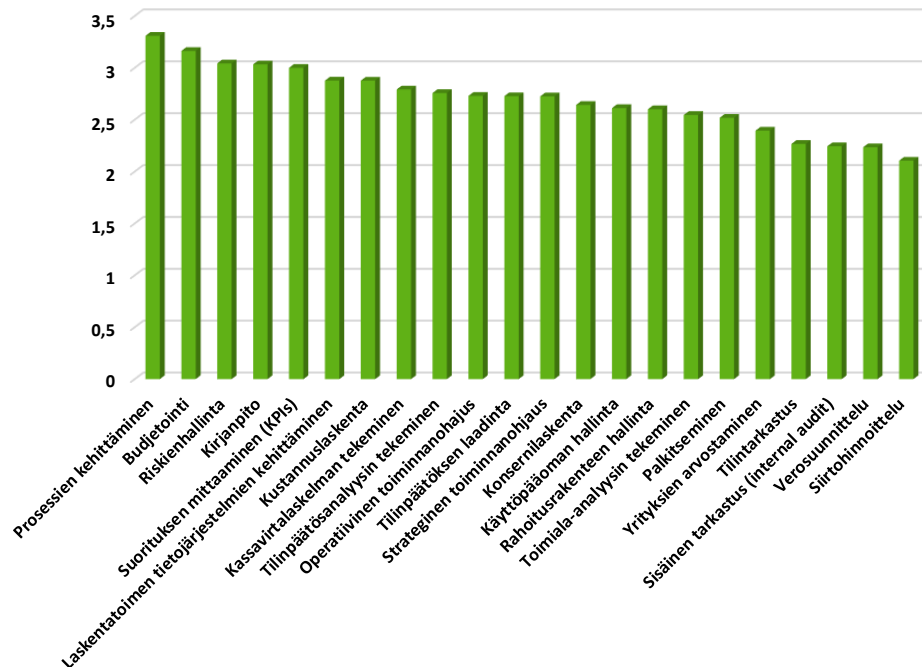
Tietojenkäsittelyvaatimukset laskentatoimen alumnien työtehtävissä ovat toistaiseksi keskimäärin melko kohtuullisia. Tärkeimmät tietojenkäsittelytieteelliset taidot ovat liiketoiminta-analytiikka ja datatiede sekä pilvipalveluiden käyttötaidot. Tärkeimpiä tietojenkäsittelytaidoita ovat analytikoille ja konsulteille. Yleisesti ottaen tietojenkäsittelyä tarvitaan eniten uran alkuvaiheen tehtävissä. Vähemmän aikaa työelämässä olleet alumnit arvioivatkin tietojenkäsittelytaitonsa paremmaksi, joskin erot ovat melko pieniä. Tietojenkäsittelyvaatimusten odotetaan kuitenkin nousevan huomattavasti tulevaisuudessa. Merkityksen nousun odotetaan koskettavan kaikkia tarkasteltuja osa-alueita.

8. Lisätiedot

Kuvio 46: Eri laskentatoimen kokonaisuuksien tärkeystyöelämässä

Laskentatoimen osaamiskokonaisuuksien hallitsemisen tärkeys työelämässä (asteikko 1-4)

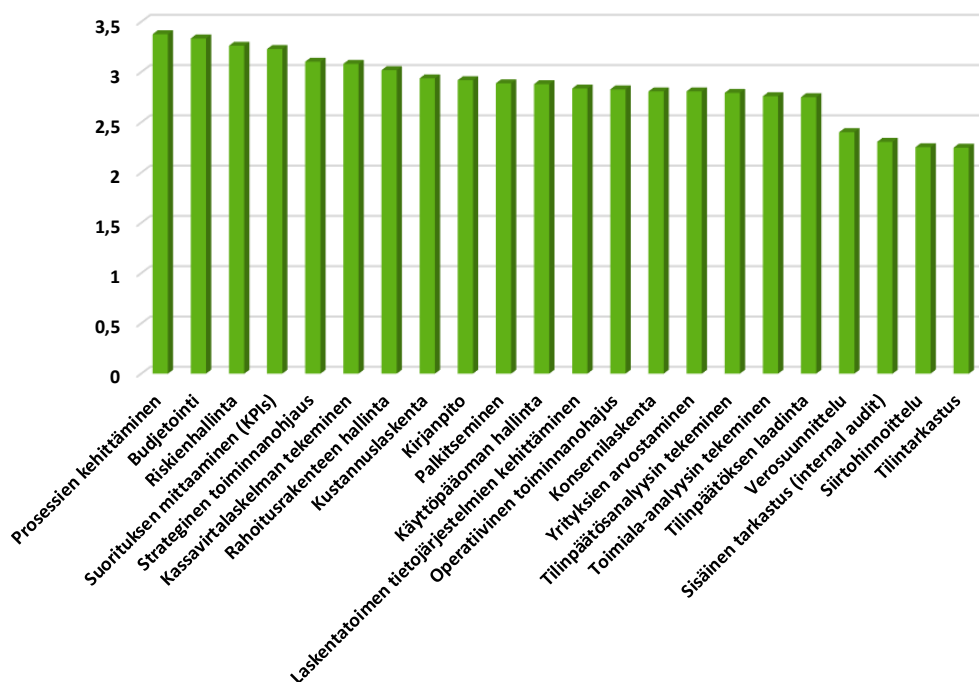
Kaikki kyselyyn vastanneet (n = 372)

Kuvio 47: Eri laskentatoimen kokonaisuuksien tärkeys johtotehtävissä

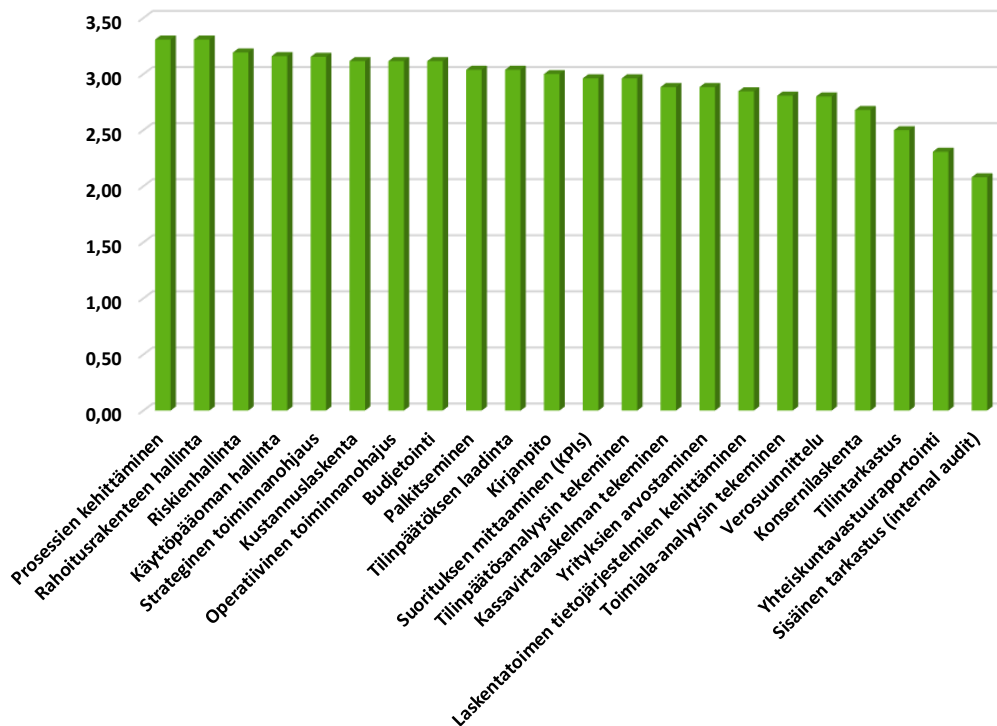
Laskentatoimen osaamiskokonaisuuksien hallitsemisen tärkeys (asteikko 1-4)

Johtotehtävissä työskentelevät kyselyyn vastanneet

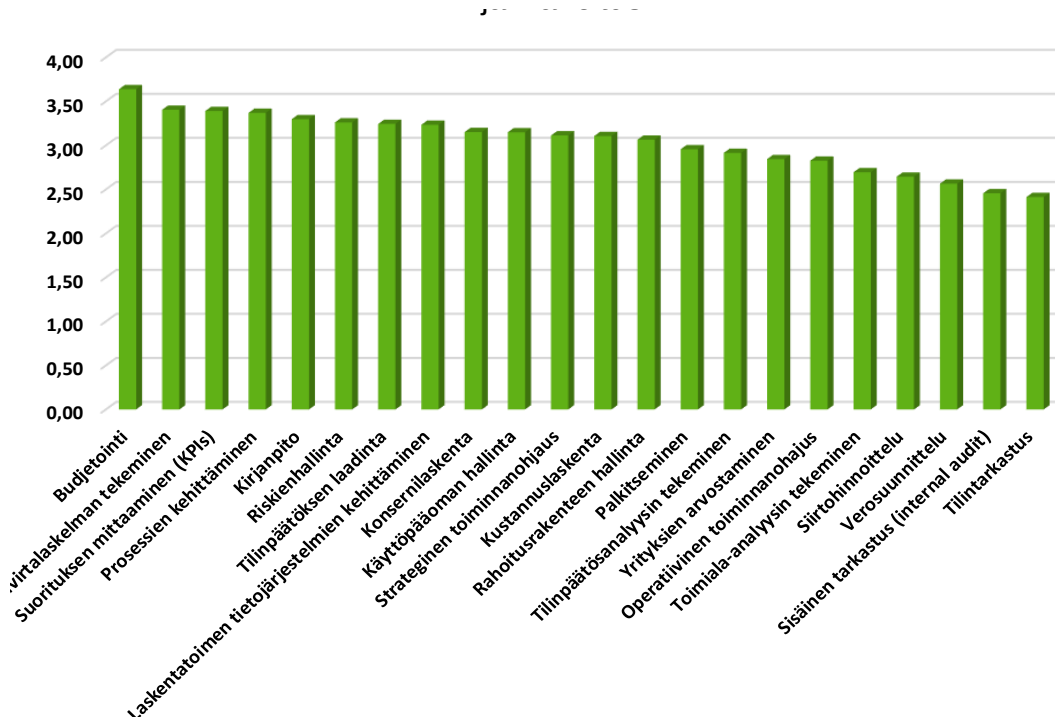

Kuvio 48: Eri laskentatoimen kokonaisuuksien tärkeys toimitusjohtajille*Laskentatoimen osaamiskokonaisuuksien hallitsemisen tärkeys (asteikko 1-4)*

Toimitusjohtajana työskentelevät kyselyyn vastanneet

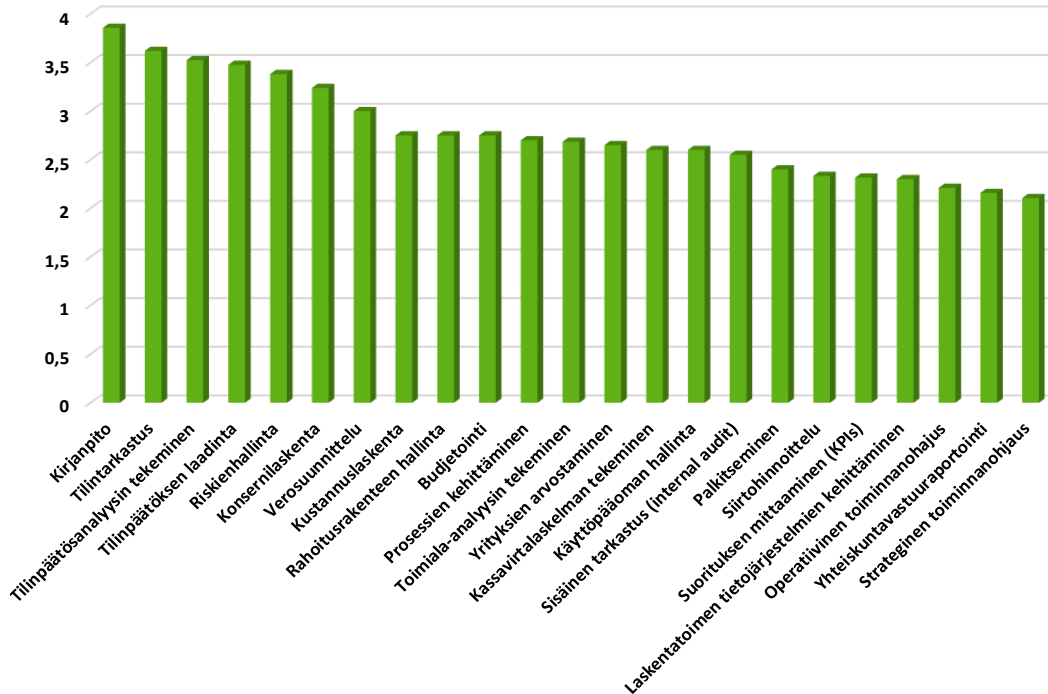
Kuvio 49: Eri laskentatoimen kokonaisuuksien tärkeys talousjohdossa*Laskentatoimen osaamiskokonaisuuksien hallitsemisen tärkeys (asteikko 1-4)*

Talous- ja rahoitusjohdossa työskentelevät kyselyyn vastanneet

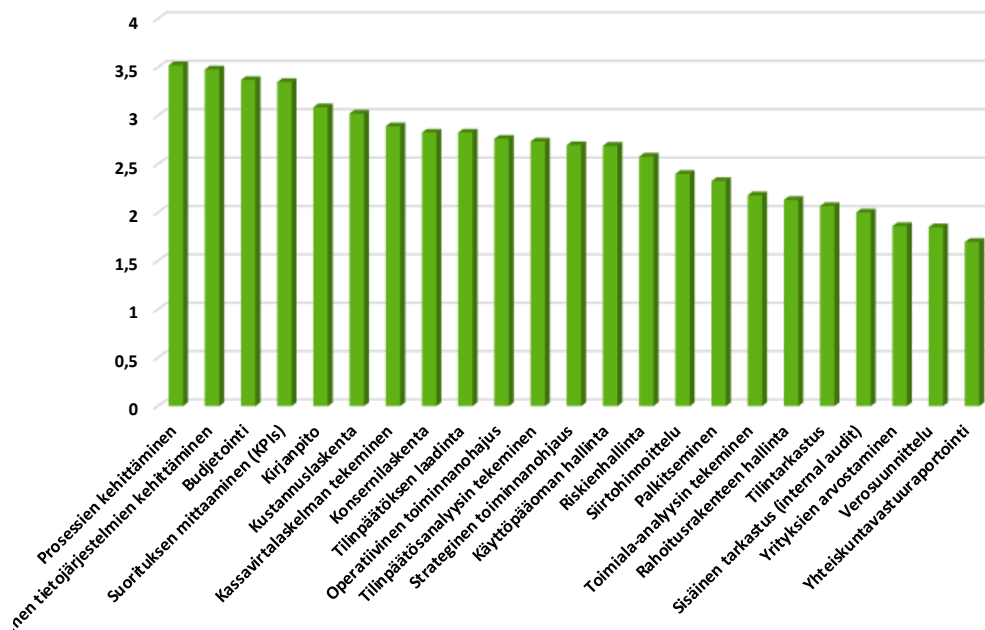

Kuvio 50: Eri laskentatoimen kokonaisuuksien tärkeys tilintarkastuksessa*Laskentatoimen osaamiskokonaisuuksien hallitsemisen tärkeys (asteikko 1-4)*

Tilintarkastuksessa työskentelevät kyselyyn vastanneet

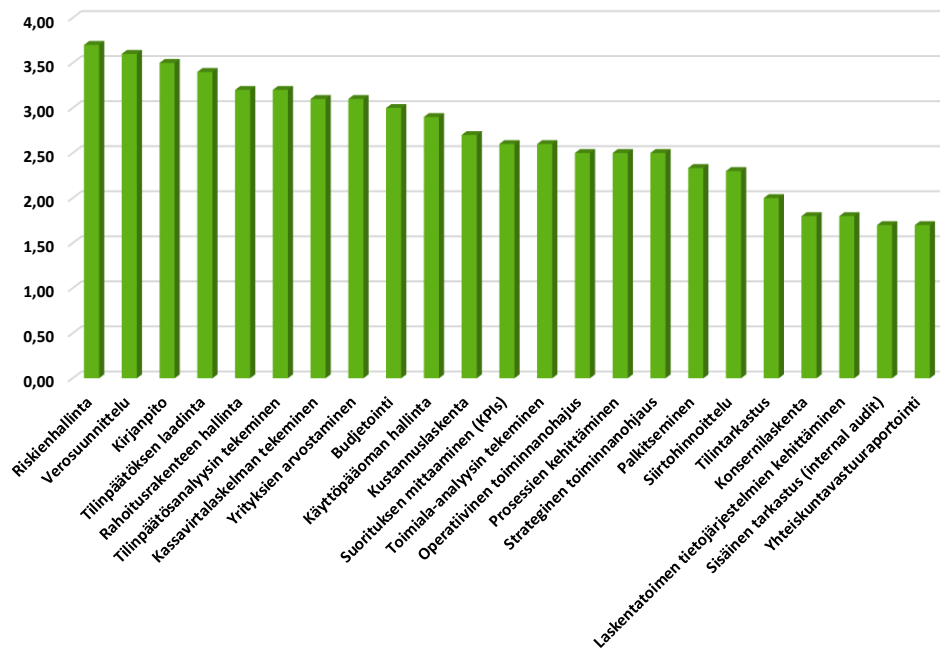
Kuvio 51: Eri laskentatoimen kokonaisuuksien tärkeys controllereille*Laskentatoimen osaamiskokonaisuuksien hallitsemisen tärkeys (asteikko 1-4)*

Controllerina työskentelevät kyselyyn vastanneet

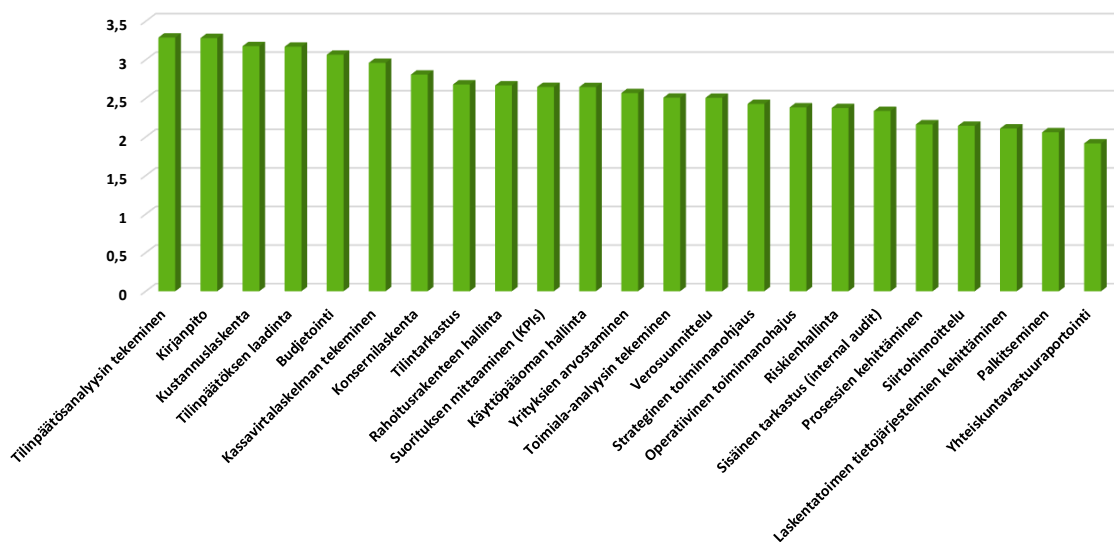

Kuvio 52: Eri laskentatoimen kokonaisuuksien tärkeys yrittäjille*Laskentatoimen osaamiskokonaisuuksien hallitsemisen tärkeys (asteikko 1-4)*

Yrittäjänä työskentelevät kyselyyn vastanneet

Kuvio 53: Opinnot antama pohja laskentatoimen eri osa-alueilla*Opinnoista saatu pohja laskentatoimen eri osa-alueilla (asteikko 1-4)*

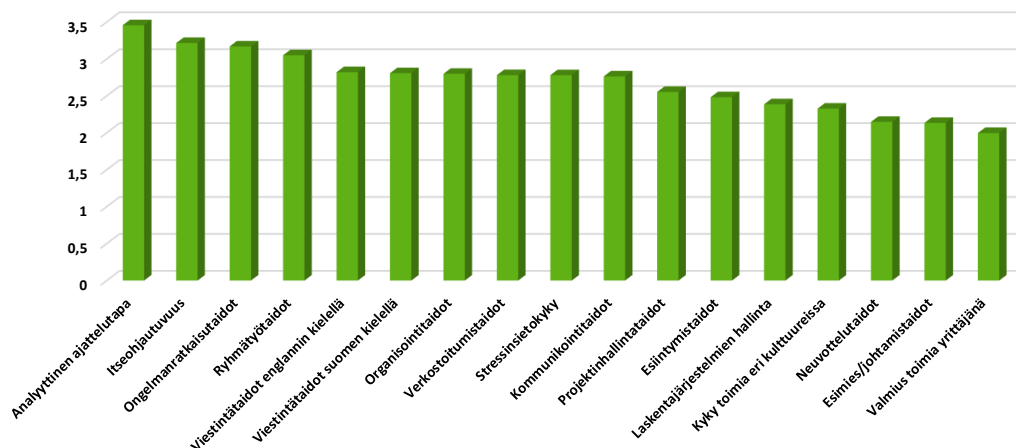
Kaikki kyselyyn vastanneet (n=372)

Kuvio 53: Opinnoista saadut yleiset valmiudet

Opinnoista saadut yleiset taidot (asteikko 1-4)

Kaikki kyselyyn vastanneet (n=372)

Kuvio 54: Ero osaamisalueiden tärkeyden ja opinnoista saatujen tietojen välillä ammattiryhmittäin

	Budjetointi	Kirjanpito	Kassavirtalaskelman tekeminen	Konsernilaskenta	Kustannuslaskenta	Käytöspääoman hallinta	Laskentatoimen tietojärjestelmien kehittäminen	Operatiivinen toiminnanohjaus	Palkitseminen	Prosessien kehittäminen	Rahoitusrakenteen hallinta	Riskienhallinta	Sisäinen tarkastus (internal audit)	Siirtohallittelu	Strateginen toiminnanohjaus	Suorituksen mittaaminen (KPIs)	Tilinpäätöksen laadinta	Tilinpäätösanalyysin tekeminen	Tilintarkastus	Toimiala-analyysin tekeminen	Verosuunnittelu	Yhteiskuntavastuun raportointi	Yrityksien arvostaminen	Tärkeyspainotettu keskiarvo
Analyytikko	-0,50	-0,67	-1,20	-1,07	-0,83	-0,63	0,67	0,50	-0,67	1,00	0,00	0,33	-0,70	-1,00	0,50	0,17	-0,50	-0,57	-1,07	0,67	-0,93	-0,80	-0,47	-0,35
Asiantuntija	-0,37	-0,11	-0,48	-0,18	-0,46	-0,57	0,23	-0,31	-0,37	0,91	-0,30	0,77	-0,38	-0,31	-0,50	-0,11	-0,48	-0,48	-0,31	-0,15	-0,88	-0,71	-0,53	-0,26
CEO	-0,16	-0,46	-0,32	-0,44	-0,27	0,33	0,69	0,50	1,12	1,35	0,65	0,95	-0,17	-0,21	0,85	0,75	-0,23	-0,54	-0,26	0,15	0,03	0,79	0,38	0,26
CFO	0,57	0,15	0,58	0,41	-0,18	0,42	1,07	0,59	0,98	1,24	0,39	0,83	0,12	0,52	0,46	0,41	-0,02	-0,37	-0,11	0,03	0,10	0,30	0,15	0,39
Controller	0,48	-0,18	0,12	-0,13	-0,16	0,21	1,48	0,46	0,21	1,30	-0,54	0,08	-0,29	0,22	0,08	0,30	-0,17	-0,58	-0,53	-0,32	-0,40	-0,43	-0,77	0,04
Konsultti	-0,06	-0,46	-0,22	-0,44	-0,11	0,04	1,42	0,65	0,01	1,44	-0,65	0,44	-0,19	-0,45	0,29	0,00	-1,19	-1,07	-0,94	-0,38	-0,67	-1,12	-1,12	-0,17
Muu	0,05	-0,33	-0,33	-0,24	-0,29	-0,08	0,58	0,03	0,50	0,70	0,01	0,53	-0,01	-0,18	0,04	0,22	-0,41	-0,35	-0,20	0,13	-0,14	0,29	0,07	0,03
Muu johtaja	-0,17	-0,86	-0,29	-0,37	-0,65	-0,40	0,48	0,30	0,45	1,32	0,01	0,92	0,11	-0,33	0,73	0,59	-1,28	-0,74	-0,84	0,23	-0,63	0,10	0,07	-0,04
Muu päällikkö	0,04	-0,66	-0,65	-0,55	-0,29	-0,50	0,41	0,43	0,48	1,23	-0,57	0,50	-0,07	-0,40	0,42	0,69	-1,09	-0,93	-0,73	0,07	-0,67	-0,21	-0,36	-0,13
Partner	0,33	0,83	0,00	0,50	0,17	0,67	0,67	1,23	1,20	1,33	0,50	1,33	0,00	1,33	0,47	1,00	0,40	0,17	0,40	0,60	0,17	0,93	-0,17	0,60
Taluspäällikkö	0,30	0,22	0,10	0,41	-0,38	0,36	1,43	0,61	0,65	1,55	0,10	0,46	-0,14	0,12	0,45	0,12	0,40	-0,41	-0,63	-0,07	0,08	-0,05	-0,27	0,25
Tilintarkastaja	-0,29	0,72	-0,21	0,53	-0,21	-0,14	0,36	-0,23	0,07	0,50	0,29	1,33	0,32	0,42	-0,32	-0,38	0,40	0,33	1,07	0,46	0,73	0,24	0,36	0,26
Yrittäjä	0,10	0,10	0,10	-1,00	-0,18	0,23	-0,42	0,50	0,58	0,61	0,50	1,70	-0,30	0,50	0,50	0,27	0,00	-0,10	-0,70	0,35	0,90	0,20	0,60	0,20
Grand Total	0,10	-0,25	-0,17	-0,17	-0,30	-0,03	0,77	0,35	0,46	1,15	-0,07	0,67	-0,09	-0,04	0,30	0,35	-0,44	-0,53	-0,41	0,04	-0,27	-0,04	-0,17	